

Dr. Hikmet KIVILCIMLI

TÜRKİYE'DE SINIFLAR ve POLİTİKA

KIVILCIMLI

okumaları

Dr. Hikmet Kıvılcımlı

Türkiye’de Sınıflar ve Politika

köXüz

dijital yayınlarından alınmıştır

İÇİNDEKİLER

TÜRKİYE'DE SINIFLAR VE POLİTİKA	
A- Türkiye'nin Sosyal Sınıf Gerçekliği Finans-Kapital-Devrimci Güçler	
B- Türkiye'de Finans-Kapital Zümresi İle Kapitalist Sınıfının Ayrılığı	
C- Burjuva Sosyalizminin Nedenleri	
D- Finans-Kapital'in Türkiye Ortağı	
E- İşçi Sınıfı İçinde Burjuva Nüfuzu	
F- Orijinal Bir Sosyo Politika	
G- Burjuva Sosyalizmi ve Teori Problemi	
H- Burjuva Sosyalizmi ve Pragmatik Gerçekçilik	
I- Başkasına Çuvaldız, Kendine İğne	
İŞVEREN SOSYALİZMİ İŞÇİ SOSYALİZMİ	
A- Burjuva Sosyalizmine Evet mi Hayır mı?	
B- Yalnız Burjuva Sosyalizmi Haklıdır	
C- Yalnız Burjuva Sosyalizmi Haksızdır	
D- Küçük Sakınca, Büyük Sakınca	
E- Proletarya Sosyalizmi Nasıl Üstün Gelir?	

A- TÜRKİYE'NİN SOSYAL SINIF GERÇEKLİĞİ FİNANS-KAPİTAL- DEVRİMCİ GÜÇLER

Türkiye Batı'dan en az yüzyıl GERİ bir ülkedir. Bu durumyla "ÜÇÜNCÜ DÜNYA" denilen geri kalmış, sömürge ülkeler gibi ezilip soyulan milletler arasındadır.

Türkiye gözü kapalı ve baştankara denilebilecek bir "BATILILAŞMAK" yoluna sokuldu. O hevesle memleketin varı yoğu "DEVLETÇİLİK" adı verilen kapitalizmin en hoyrat biçimi altında toplandı. Bu devletçiliğin, yani devlet kapitalizminin birinci sloganı: "Millet yiyemesin sen ye" anlamına geliyordu.

Devletçiliğimiz o egemen karakteriyle bütün ülkenin yeraltı yerüstü, insan ve hayvan, bütün zenginliklerini toptan "ÖZEL SERMAYE"ye peşkeş çekti. Özel sermaye bu sayede memleketi "EMPERYALİST DÜNYA" denilen ileri kapitalist ülkelerin İHTİYAT KUVVETİ durumuna soktu.

Bu şartlar altında toplumumuzun özel karakteri en büyük çelişkilerle yüklüdür. Türkiye TABANIN-

DA yarı-sömürgeci. Bu karakteriyle bütün millet ANTI-EMPERYALİST- ANTI-FEODAL olmak zorundadır. Buna karşılık, Türkiye TAVANINDA (NATO'lar, CENTO'lar, SEATO'lar ile Avrupa Ekonomik Birliği, Avrupa Parlamentoculuğu, Ortak Pazar ve benzeri kurullarla) emperyalizm katında en geniş işbirliklerine katılmıştır. Vatanın ve milletin alınyazısını uluslararası Finans-Kapitalin dümen suyuna bağlamıştır. O karakteriyle de, egemen düşünce ve davranışlarda nerede ise YARI-EMPERYALİST, YARI ANTI-SOSYALİST eğilim taşır.

Türkiye'de ekonomik veya sosyal, politik veya kültürel herhangi bir mesele ele alınırsa, bu objektif çelişkili durum karşımıza dikilir. İster DEMOKRASİ, ister SOSYAL POLİTİKA, ister SOSYAL ADALET, ister SİYASİ PARTİLER konu edilirken, o büyük çelişkiyi gözden kaçıramayız. Bütün değerlendirmelerimizde o derin çelişki ve çatışmayı bir an unuttuk mu, en iflah olmaz yanılmalara düşebiliriz. Ve en haykıran SAÇMALARI, en karşı konulmaz HAKİKATLER gibi savunmaktan kurtulamayız.

Bugün Türkiye'nin Büyük Millet Meclisi'ne girmiş SİYASİ PARTİLER arası tartışmalar o ana çelişkinin bunalımı altındadır. Geniş halk yığınları içinde yüzüstü bırakılmış SOSYAL PROBLEMLER'in

tartışılmalarında aynı bunalım ağır basar. Herkes gerek düşünürken, gerekse davranırken, kıldan ince, kılıçtan keskin bir sırat köprüsü üstünde yürür gibidir. Herkesi bu güç duruma sokan temelli neden, Türkiye'nin yukarıda değđğimiz ekonomik, sosyal ve politik en yaman çelişkisidir.

Türkiye'de iki güç var:

1- ULUSLARARASI FİNANS KAPİTAL'in şartsız kayıtsız ve yüzde yüz yabancı sermayesi emrine girmiş bulunan YERLİ TÜRKİYE FİNANS-KAPİTAL ŞUBESİ:

2- Bütün GERİ KALMIŞ Üçüncü Dünya adlı ülkelerde olduğu gibi, hiç de üçüncü dünya olmayan, çünkü şartsız kayıtsız Finans-Kapital'e karşı ve yüzde YÜZ YERLİ HALKÇI olma zorunda bulunan DEVRİMCİ GÜÇLER...

TÜRKİYE FİNANS-KAPİTALİ'nin başlıca KUVVETLERİ nelerdir?

1- Kendi içinde olağanüstü BİRLEŞİK ve TEŞKİLATLI bulunuşu.

2- Geniş halk yığınları içinde olağanüstü DEMAGOJİYİ ve ÇOĞUNLUĞU sağlayışı...

Türkiye Finans-Kapitalinin bu iki başarısı birbirini bütünleyip daha büyük kuvvetlere yol açıyor.

TÜRKİYE DEVRİMCİ GÜÇLERİ'nin başlıca ZAAFLARI nelerdir?

1- Kendi içlerinde olağanüstü DAĞINIK ve TEŞKİLATSIZ bulunuşları.

2- Geniş halk yığınları içinde olağanüstü BECERİKSİZ ve AZINLIKTA kalışları...

Bu başarısızlıklar birbirinden çıkıp birbirini kovalayarak büsbütün daha büyük GÜÇLÜKLERE doğru sürükleniyor.

Gerçeklik budur. Türkiye'mizin bu gerçekliği, en büyük çelişmesini yaratıyor. Halkın en büyük DOSTU olan devrimci güçlere, halk düşman gözüyle bakıyor. Halkın en büyük SÖMÜRÜCÜSÜ olan Finans-Kapital güçlerine, halk KORUYUCU gözüyle bakıyor. İster beğenelim, ister beğenmeyelim, ister inanalım, ister inanmayalım, gerçekliğin olaycası budur.

O yavuz çelişkinin çözümü nasıl yapılabilir.

B- TÜRKİYE'DE FİNANS-KAPİTAL ZÜMRESİ İLE KAPİTALİST SINIFININ AYRILIĞI

FİNANS-KAPİTAL'in olağanüstü teşkilatlılığı ve birleşikliği, onu dokunulmaz ve ikna edilmez bir zırhın içinde savunur. Bu zırhı basit ve skolâstik, demokratik yollardan gidermek hayal olur. NATO'ya, CENTO'ya, SEATO'ya, Ortak Pazara ve ilh. karşı olmak tutumlarında egemen Finans- Kapital çevrelerini KANDIRMAK (ikna etmek) umulamaz. O yönde gösterilecek her çaba boşuna vakit ve enerji yitirmektir.

Finans-Kapital ne ise odur. O bir avuç adamın su sızmaz teşkilatlı birliğini VATAN yahut MİLLET yararları öne sürülerek gevşetmek olacak iş değildir. Böylece bir işi mantıkla kendiliğinden yürütmek düşünülemez. Finans-Kapitalin MİLLETİ: Uluslararası BANKALAR topluluğudur. Finans-Kapitalin VATANI: Emperyalist oligarşinin egemen olduğu "Ruy'i zemin YERYÜZÜ"dür.

Teşhis yanılıtsına düşmeyelim. Halk çoğunluğunu gerici demagojiye kurban eden mekanizma,

Türkiye'deki sosyal sınıf olarak MODERN KAPİTALİST sınıfının bütünü değildir. O sınıf içinden çıkmış, o sınıf üstüne yükselmiş olarak baskı yapan FİNANS-KAPİTAL zümresidir."

Bizde emperyalist açıdan başlıca sınıf savaşı, bütün kapitalist sınıfı ile halk arasında olmaktan uzaktır. Gerçek sömürü ve baskı bakımından halkı etkisi altında tutan güç, Finans-Kapital zümresi ile o zümrenin yüzde yüz buyruğu altına girmiş bulunan ortakları TEFECİ-BEZİRGAN sınıfıdır. Kodaman ve nüfuzlu imtiyazlı bir Finans-Kapital zümresi vardır. Halk ve bütünüyle millet o zümrenin vurgunu ve saltanatı altında ezilmektedir. Yalnız bu ezilişin bilincinden yoksun olan geniş halk yığınları, başka bir tepki bilmediği için, iliklerine dek hoşnutsuz olmakla kalmaktadır.

Türkiye'de öyle kapitalistler vardır ki, bunların yüzlercesi, hatta binlercesi Finans-Kapitalin kendilerini ve memleketi nasıl hiçe sayıp sömürdüğünü, ezdiğini ve soysuzlaştırdığını herkesten iyi bilirler. Bu kapitalistlere insanca yaşamalarını sağlayacak birer "MAAŞ" bağlansa, onlar, sanayi işletmelerini ve ticari girişkinliklerini tökezleye tökezleye sürüklemektense, seve seve millete bağışlamaya hazırdırlar.

Bu kapitalistler içinden çıkmış bir siyasi parti, kapitalist sınıfımızı işçi sınıfımızla tek cephe kurmaya çağırabilir. Böyle bir çağırüyı yapan örgütün düşünce ve davranışları BURJUVA SOSYALİZMİ adını alabilir.

C- BURJUVA SOSYALİZMİNİN NEDENLERİ

19. yüzyılda da büyük, hatta imtiyazlı sermaye vardı. Onun ağır top ateşi altında, orta ve küçük kapitalistler eziliyordu. O durumun 20. Yüzyıl'da- kinden, ekonomi ve sosyal farkları çoktu. Küçük-lerin ezilişi, normal kapitalist rekabet kanunlarına göre oluyordu. Ezilen kapitalistlerin önünde kapi- talizmden başka çıkar yol yoktu. Sosyalizm, Üto- pik ise, bir hayaldi; Bilimcil Sosyalizm idiyse, her babayığidin göze alamayacağı kerte de uzak, güç ve işkenceli yoldu. Oluşunda pragmatist olan ka- pitalist, öyle şeyleri önemseyemezdi.

20. yüzyılda Tekelci Finans Kapital kodamanla- rı dışında kalan ve "Vahşi" denilen sermaye züm- releri, artık sosyalizmin yaşayan, somut bir ger- çeklik haline geldiğini gördüler. Azıcık düşününce, sosyalizmin kaçınılmazlığını anlamazlıktan gele- mezlerdi. Finans Kapital önünde her gün baltala- nıp horlandıklarını bilmezlikten gelemezlerdi. Ağ- alar karşısındaki Orta Köylü ne ise, Tekelci Kapi-

tal karşısında "Vahşi" kapitaller o olmuş gibiydiler. Bütün çabaları, ne kendilerine ve ne de millette hayrı dokunmayan, dibi delik boş fıçıyı doldurmak gibi, Danae işkencesine dönmüştü.

Evren bunalımlarında "Vahşi" kapitallerin durumu büsbütün yürekler acısı idi. Hepsinin üstüne tüy diken olay ise, korkunçtan da öte, ölümdü. "Sınıf körlüğü" hangi kertede olursa olsun "ecel'i kaza" başlarında dolaşıyordu. Geri Türkiye'nin en hasta politikacıları bile, bir Emperyalist üs oyunu ile tüm ülkenin 32 milyon insana mezar olabileceğini her gün az daha acıyla kavıyorlardı. Sosyalizmden başka hangi çözüm nükleer enerjiyi can alıcı Azrail olmaktan çıkarıp, iştilmedik zenginlikler kaynağı yapabilirdi? Bu gerçeklik derebeyi afyonu ile yutulmuş yığınlarca sezilmese bile, kafası işleyen her açığız "Vahşi" kapitalisti düşündürdü. Çünkü Üçüncü Evren Savaşında, yalnız Mehmetçik, yalnız Memleket değil, "Vahşi" yahut "Medeni" kapitalistlerin de hem kendileri, hem çocukları Atom Azrail'in tırpanından kurtulamayacaktır.

Böyle bir ortamda, kapitalist sınıfımızın büyük çoğunluğunu tutan "Vahşi" kapitalistler, Finans kapital çetesinden çıkarca ve durumca olduğu ka-

dar, moralce, ruhça da kopuktur. Ne yazık ki, Finans Kapitalin zehirli oltasına yakalanmıştır. Bütün halk ve millet gibi sancıya, kana sürüklenmektedir.

Onun için, Türkiye'de "Vahşi" sermaye kümelelerini, Tekelci Kapital oligarşisinden iyice ayırmak ve uyarmak olağandır. "Vahşi" kapitalistlerimiz, tatlı canları bakımından, içine düşürdükleri Finans Kapital "İĞNELİ FIÇI"sından kurtulma eğiliminde olmalıdırlar ve olabilirler. Kapitalizmin Cöngül kanunlu balta girmemiş ormanı içinde durumları düzeltilemez. Ancak insancıl SOSYALİZM düzeninde daha tutarlı ve garantili yaşamak vardır. Bu yaşamayı Millet bütünüyle birlikte BİLİNÇ'lerine çıkarmalıdırlar ve çıkarabilirler.

Kapitalistin insancıl yoldan SOSYALİST oluşu, 19. Yüzyıl için pek ütopi idi. 20. yüzyıl için açık Realite olmuştur. Buna ek örnek, Uzakdoğu'da her günkü olaylardır. En ileri ülkelerde, kendilerini faşizmin hayvanca satıllığına kaptırmamış bulunan yüz binlerce aydın ve basit kapitalist kişi sahnededir. Bunlar, mistik, ayakları yerden kesilmiş nice Battal Gazi çağının küçük burjuvalarından çok daha kararlıca ve sonuçluca sosyalizm yoluna girmektedirler.

D- FİNANS-KAPİTALİN TÜRKİYE ORTAĞI

Türkiye'de, Finans Kapital'in, yararına güvensiz bıraktığı "Vahşi Kapitalist" zümreleri, sosyal ve politik stratejide, Babil çağından kalma ANTİKA TEFECİ-BEZİRGAN sınıfı ile hiç karıştırılmaya gelmez. Burnunun ucunu şalgam diye ısırma ve bindiği dalı her zaman keyif için kesmeye hazır olan Tefeci-Bezirgan sınıfından her şey beklenir. Halk çoğunluğunu bugün hala OY DAVARI biçimine sokan odur. Bu şartlanmış zavallı yığınları tuzak koşan kurbanlık koyun saflığıyla Finans-Kapital peşinde sürüleştiren sürükleyen odur. Şehirlerdeki modern "Vahşi" kapitalistler işçilerle karşı karşıyadırlar. Ama Finans Kapital ile de, az çok gırtlak gırtlak gelirler. Kasabalarda örümcek ağlarını kurmuş bulunan TEFECİ-BEZİRGAN haciağalar sınıfı tekelleri Finans Kapital sayesinde kendi vurguncu ve soygunculuğunu yürütmekte ve halka soluk aldırılmamakta çıkarlıdır.

Taşranın Tefeci-Bezirgan sınıfı, çünkü bugünkü acemi çaylak sömürgeci değildir. Binlerce yıllar

tortulaşmış ve milletin ciğerine iliğine işlemiş GERİCİLİĞİN en ağır değirmen taşıdır. Bu sınıf Türkiye KÖYLERİNİ Sümerler çağından beri SÖMÜRGE'leştirmiştir. Türkiye köylülerimizi dünya yüzüne çıkartmayan, "Köy Enstitüsü" kadar basit modern tekniğe ve kültüre bile kavuşturmayan ve her gün biraz daha halkımızı hep öbür dünya, "AHİRETE" ısmarlayan yolsuz güç, Tefeci-Bezirgan sınıfıdır. Bu sınıf köydeki kentteki mutlak ve zalim ve müstebit SOYGUNUNU ve ETKİSİNİ yürütmek için gerekli en şeytanca domuzuna yolları yüzyıllar boyu, baba mirası olarak benimsemiş ve büyük bir bilinçle uygulamıştır, uygulamaktadır da.

Demokrat Parti gibi Türkiye yığınları için anlaşılmaz yabancı bir terimi yüzde yüz öztürkçe "DEMİR-KIR-AT" biçiminde somutlaştırıp popülerize eden ve en ücra köylere dek dev petrol şirketlerinin benzin istasyonları ile sokan sınıf odur. 27 Mayıs ihtilaline rağmen Anayasa'nın ve Siyasi Partiler Kanunu'nun açık yasakları oportada durduğu halde, "Demir-kır-at" sembolünü pervasızca Adalet Partisi'ne mal eden ve AP şubeleri önüne kızıl neonlu, tek ayağı kalkık ak atlar olarak dizen odur. DP'nin açtığı, AP'nin geliştirdiği büyük Finans-Kapital kumarında en hırslı, en kinli ve en ateşli taş-

ra oyuncularını kasaba tefecileri, eşrafları, ayanları denilen vurgunculardır.

Türkiye Finans Kapitalistlerinin sayıları parmakla sayılacak kadar azdır. Bu azlık vaktiyle (1945'lerde) Amerikan telkini ve baskısı altında çok partililiğe geçilirken, sırf sayısı yüzünden küçümsenmiş ve önemsenmemişti. Hala da Türkiye'nin hatta sol düşünür ve sosyalist iktisatçı geçinir kişilerinde ve çevrelerinde "YOK" sanılacak kadar kendisini kamufle etmeyi bilmiştir. Bu "yokçulara" o zamanki CHP'yi salık verebiliriz. CHP uluları kendi kanatları altında üreyip türemiş Finans-Kapital palazlarını gülünç derecede azınlıkta ve Bayar ile Menderes kertesinde "Başbozuk" gördükleri için önemsememişlerdi. Tersine, okşayıp şımartarak, valisine, polisine öğüt ve garanti vererek, başa gürşe itmişlerdir.

Ne var ki, kazın ayağı o azlık Finans-Kapital plutokratlarında değildi. Onların dünya ölçüsünde uluslararası Finans-Kapital şebekeleri ve birlikleri vardı. Ankara'nın "DEVLETÇİĞİ" onlar için yaratılmıştır. Herhangi bir devlet dairesinde beklediği yağlı tahsisatı koparamayan yahut gecikmiş sayan her yerli ve yabancı Finans-Kapitalist, hemen tırnağı sökülümüşçe bir çığlık koparır ve kopan yay-

gara bütün emperyalist metropollerinde (Paris, Berlin, Londra, VWashington'un "yetkili" çevrelerinde) top patlamışça yankılar sökün ettirir.

O yüzden, Türkiye'nin bir avuç Finans-Kapitalisti, herkese, hele biraz sivrilmiş veya sivriltilmiş büyük "Devletlu"larımıza, bütün bir dünya kalabalığı imiş gibi görünürler. Ancak bu görünüşün ardında gölgesi hiç yitmeyen ve bitmeyen az çok gerçek yerli bir kabus vardır. Bu kabus devletçimizin bütün subaşlarını şu veya bu fırsatla kesmiş, etkili Tefeci-Bezirgan hacıağa, eşraf-ayanın ta kendisidir. Onlar döllerini Türkiye'de ve gerekirse emperyalist anayurtlarında her türlü "Yüksek Tahsil" diplomalarıyla silahlandırıp Türkiye ekonomisi ve politikasının köşe başlarını kestirmişlerdir. Kendi dölleri yetişmezse, anahtar noktalara çıkmış başka Türkiye burjuva aydınlarını kendilerine damat, bacanak, kayınbirader, enişte yaparak, kendi ağları içinde en dışı metotlarla çekmeyi ve orada hazmetmeyi anadan doğma bilirler. Türkiye'de Finans-Kapital egemenliğinin bütün Anadolu'yu ve Rumeli'yi can evinden sarmış geniş yerli mekanizması bu korkunç tecrübeli, sinsi ve atak Tefeci-Bezirgan taşra, eşraf-ayan ve hacıağalarıdır.

İşte bu Finans Kapital ortağı Tefeci-Bezirgan sermaye sayesinde ki, Türkiye'ye yabancı bir kanenin metastaz hücresi gibi sokulup yayılan Finans-Kapitalizm kendini sosyal bir tabana oturmuş saymaktadır. Gene o sayede dünyanın en kozmopolit uluslararası "Kurşuni Efendi Hazretleri" olan ve hiçbir vatan ve millet sınırını kendi hisse senetleri ve şirket buyrukları üstünde tanımayan Finans-Kapitalizm, Türkiye'de kendisinden beklenmedik bir "VATANSEVERLİK" ve sözde "MİLLİYETÇİLİK" spekülasyonlarını ve provokasyonlarını parti teşkilatları, gençlik komandoları biçiminde teşkilatlandırıp dayatabilir. Bu dayatma ile hatta en akli başında geçinen, en sınıgılı ulu "DEVLETÇİLERİMİZ" in bile dirençlerini yıprata yıprata kırar geçirir.

Türkiye'de "kozmpolit" olma bakımından Finans Kapitale tıpatıp uygun ve çarka dişli gibi iç içe gelen tek bilinçli ve kasıtlı sosyal sınıf Tefeci-Bezirgan sınıfıdır. Çünkü bu sınıf oldu olasıya modern "MİLLET" karakterini bilmemiş ve tanımamıştır. İlk Mekke ve Medine kentlerinden beri, Antika Toplumun kutsal "ÜMMET" düzeyini yaşamaktadır. Ümmetçiliği aşamadığı için, kendiliğinden "VATANSIZ" ve "MİLLETSİZ" olan Tefeci-Bezirgan sınıfı, ister istemez 1300 yıllık Hilafet ve Saltanat

düşkünüğüne bağlıdır. Saltanatı kendi toprağının devletçiliğinde bulamadığı gün, Finans-Kapitalin uluslararası yapısına giren yerli şubesini başına taç etmekte sakınca bulmaz. O zaman gözünü kırpmaksızın bütün kasaba eşraf ve agavatını, Türkiye devrimci güçlerine karşı, Sen Bartelmi katliamlarına taş çıkartan, kana susamış eğilimiyle Haçlılar Seferi açmış durumda buluruz.

Bu durum, Türkiye'de hayli sol ve sosyalist edebiyatı, kitaplarda okumuş, millete "turist bakışlı" kimseleri şaşırtmaktadır. Bu kimseler formüllerini biraz gözü kapalı ezberledikleri bir "MODERN KAPİTALİST SINIF" önünde bulunuyormuş izlenimine aldanırlar. Bir avuç Finans-Kapitalist ile ülke düzeyine yaygın fakat yeri geçmiş çağlarda duran Tefeci-Bezirgan sınıfının kaynaşması bu izlenimi "Hafız-ı Kapital" olanları kolayca aldatabilir. Aldanılmamalıdır.

E- İŞÇİ SINIFI İÇİNDE BURJUVA NÜFUZU

Doğuş çağında ilerici kapitalizm her zaman Tefeci-Bezirgan sınıfıyla taban tabana zıt ve düşmandı. Bu bakımdan Türkiye'nin henüz doğuş çağını yaşayan modern kapitalistleri durumundaki "VAHŞİ" kapitalistler sınıfı ile tekelci Finans-Kapital arasında olduğu gibi, Antika Tefeci-Bezirgan sınıfına karşı da bir zıtlık ve düşmanlık bulunması teorice ve pratikçe yadırganamaz. O çelişki ve çatışkılarla "Vahşi" kapitalist sınıfının Türkiye'de hatırı sayılan bir BURJUVA SOSYALİZMİ'ne eğilim göstereceği anlaşılmaz şey değildir. Bu eğilimi su yüzüne çıkaran birçok düşünce ve davranışlar Türkiye'de ekonomi, politika ve kültür gösterileri, günlük akar olaylar durumuna girmiştir.

Olay ve ilişkilerin en tipik örneğini son seçim kampanyalarında gördük. Türkiye İşçi Partisi'nin seçim toplantıları yalnız düşman sağ basının alay konusu olmakla kalsaydı ne iyi! Dost sol yayınlar da işin hayli paradoks yanını epey acınarak not etmekten geri kalmadı.

Yan yana propaganda yapan iki parti gözleniyor. AP toplantısı hep "eli nasırlı" denilen, başı kasketli ayağı çarıklı yahut lastik pabuçlu külüstür "ayaktakımı" yurttaşlarla doludur. TİP toplantısına katılanlar, az çok cici fiyango giyinmiş, kravatlı, iskarpinli yurttaşlardır. Türkiye'de "HALK": Herkesin bildiği gibi, yamalı züğürt yoksullar topluluğudur. Yoksul halk bugün, henüz AP'nin çevresinde, TİP'in dilinde dolaşmaktadır. Giyinik efendi takımı, halktan çok TİP'i desteklemektedir. En son tahminlere göre TİP'in aldığı 300 bin oyda, modern burjuva nüfusumuzun payı herkesçe büyük görünüyor. Bu olay bize neyi gösteriyor?

Bu olay Türkiye'de "Vahşi" kapitalistler sınıfının alınyazısını sosyalizmde yoklamaya başladığını sezdiriyor. Veleve ki, "denize düşenin yılanı sarılması" da sayılsa, Türkiye'nin "Vahşi" kapitalistleri, Türkiye İşçi Partisi'ne sempati duymuşlardır. Türkiye'de İşçi Partisi görülmedik toleransla karşılanmıştır. Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne 15 milletvekili ve bir senatör yollamıştır. Bu ve benzeri olaylar iki yönden birbirine zıt, olumlu olumsuz yorumlara kapı açabilir.

Olumsuz yorum bellidir: Finans-Kapital, sosyalizmi soysuzlaştırmak için güler yüz gösterir.

Olumlu yanı şudur: "Vahşi" kapital yaşantısında tedirgin olduğu için sosyalizme sıcak bakışlarını çevirir.

İngiltere'de 20. Yüzyıl ile birlikte, 19. Yüzyılın LİBERAL adı verilen serbest rekabetçi BURJUVA partisi silindi. Hemen bütün LİBERALİZM yanlıları ve Liberal eğilimliler "LABOUR: İŞÇİ" partisine aktılar. Büyük klasik kapitalist ülkelerinde görülen bu olay, Türkiye için de kendi şartlarına göre geçerlidir. Ne denli geri olursa olsun, küçük ve derebeyi artığı kapitalist ülkelerden biri olan Türkiye için, bu sosyal gerçeklik yerindedir, normaldir. Teori ve pratik bakımdan şaşacak yan yoktur. Olay, imtiyazlı Finans-Kapitalizmin kendi yarattığı sömürü ve baskı sisteminden ve her gün biraz daha arttırıp azdırdığı insanlık ölçüsündeki ölüm tehlikesinden doğmuştur. Bundan dolayı özellikle Türkiye'de işçi sınıfı ve İşçi Partisi içine burjuva nüfuzunun işlemiş bulunması kimsenin saçını başını yolmasını gerektirmese gerektir.

Hiç kimseyi suçlamak akıldan geçmez. Sırf olanları olduğu gibi görmek için, içerlemeden ve darılmadın Türkiye İşçi Partisi'ni göz önüne getirelim. TİP'in en alımlı sempatizanı olan dergiler, TİP kurucuları içinde kaç tane CIA yahut gizli polis aja-

nı saydılar. Bunlar yalan değildi. Doğrusu belki de gösterildiğinden daha da yaygındı. Yalnız bütün bu doğrular TİP olayını izah etmekte yeterlice kullanılamazdı. O gibi gerçeklikler: "TEKELCİ FİNANS-KAPİTALİN SOSYALİZMİ SOYSUZLAŞTIRMA GİRİŞKİNLİKLERİ" idi. Bu, madalyanın ters yanındır. İşin burjuva sınıfından gelme OLUMSUZ yanındır.

Burjuva sınıfından İşçi Partisi'ne doğru gelen düz ve OLUMLU etkiler de vardır. Ve bunlar daha az ağır basmamışlardır. TİP'in ilk kurucuları Türkiye'nin -kediye göre budu- "ARİSTOKRAT İŞÇİ" zümresidir. Böyle oldukları, kimsenin durumlarını inkâr edemeyeceği SENDİKACILAR'dan anlaşılır. Bu sendikacılardan hiçbirisini, TİP'i kurmak gibi olumlu eylemlerinde küçümsemek, hele kötölemek doğru olmaz.

Ne var ki, doğrunun kendisi kimseyi incitmemelidir. Klasik bilimsel sosyalizme göre: ARİSTOKRAT İŞÇİ zümresi her yerde, her zaman, işçi sınıfı içinde yaratılmış bir BURJUVA KOLU sayılır.

Emperyalizm dünyadan çapul ettiği AŞIRI KÂR'dan bir bölümünü ayırır. Bununla metropolündeki işçi sınıfı içinden kendisine ACENTE-DAYANAK olmasını beklediği bir aristokrat işçi zümresi yaratmıştır. Aristokrat işçiler her zaman işçi sınıfı

içinde burjuvazinin "NÜFUZITnu ayakta tutmaya yararlar.

Tekrar edelim. Bu klasik karakteristiği Türkiye'de hiç kimseye taş atmış olmak için anmıyoruz. Yadırgamıyoruz da. TİP kurucuları aristokrat (asilzade) işçiler olarak ve böyledir diye, Türkiye'de onların bir İşçi Partisi kurmalarına karşı mı çıkılacaktır? Hayır. Böyle bir mantık Medrese softa kafalılığının dikalası olur. Ayrıca da bir çok yanıllara, boş ve Finans Kapitali sevindirici saçma çekişmelere kapı açar. O çeşit medrese çatışmalarının gereksizliğini ve saçmalığını başlıca iki neden ortaya çıkarır.

BİRİNCİ NEDEN: Yoksul işçiler ekmek derdinden başlarını kaşımaya vakit bulamazlar. O sırada iyi dilekli ve geleceklerini daha iyi seçen aristokrat işçilerin kendi yoğurt yiyişleri sınıf teşkilatlarına doğru gitmeleri tarihcil bir kaçınılmazlıktır. Özellikle Türkiye gibi geri ülkelerin sosyal yaşantısı için bu kaçınılmazlığı bilince çıkarmak en olumlu davranışlardandır.

İKİNCİ NEDEN: Türkiye klasik Batı emperyalizminin metropolü değildir. Finans-Kapital altında bir yeni sömürge ülkedir. Bizim kapitalist sınıfımızın "Vahşi" çoğunluğu şöyle dursun, Finans-Kapital

kodaman azınlığı bile, henüz sadaka ile yani dış yardımlarla "yapma besi" ile yaşar. Kendisi "muhtacı himmet bir dede" dir. Öylesine cılız ve verimli sömürgelerden yahut dünya pazarlarından yoksul kalmış bir yerli milli Finans-Kapital zümresi, İngiltere'deki, Amerika'daki kadar kalın, besili, oturaklı ve etkili bir aristokrat işçi zümresi yaratamaz.

Bütün bu ve benzer daha birçok bakımlardan, Türkiye'de aristokrat işçilerin ekonomik ve siyasi sınıf örgütleri kurmaları olağandır. Korkulacak bir olay gözüyle fazla kuşkuya alınmamalıdır. Önünde sonunda sosyal sınıf determinizmi kendi yörüngesini ve yatağını bulmakta gecikmeyecektir. Yeter ki o açıdan insanlarımız özeleştiren ürkmesinler ve yığınlara yaklaşmaktan çekinmesinler. Nitekim son TİP olayları birçok şeyler ispatlamıştır.

Sendikacıların kurduğu Türkiye İşçi Partisi'ne, ikinci "KAN VERME" olayı aydınlardan geldi. Daha doğrusu bir bölük aydınlar özel çağrılar ve özerk törenlerle kurulu İşçi Partisi'ne sokuldular. Burada da olumlu ve olumsuz etki-tepkiler kaçınılmaz şeylerdir. Örneğin, sendikacı kurucular arasında CIA veya gizli polis ajanları çıkar da, sonradan çağırılıp getirilen veya kendiliğinden gelen ve gönderilen aydınlar arasında öyleleri bulunmaz mı?

Tekrar edelim. Konumuz bu değildir. "Öyleleri" bulunsun yahut bulunmasın, İşçi Partisi'ne yapılan aydın transfüzyonu (kan nakli) nedir?

Aydınların büyük çoğunluğuna, hatta hepsine, Batı'da kestirme olarak "BURJUVA AYDINLARI" denir. Aydınların kimisi gerçekten burjuvanın domuzudurlar. Kimileri orta halli aydınlardır. Kimi aydınlar KÜÇÜKBURJUVA'dırlar. Bu tabakaların basamak ayırtlarına pek bakılmaz. Topu birden "BURJUVA AYDINI" sayılırlar. Çünkü GEÇİM yolları ile KÜLTÜR dağarcıkları BURJUVA'dır.

Türkiye'nin birçokları arasında bir orijinalliği de "KARMA"lığıdır. Ekonomimiz gibi toplumumuz da karmadır. Yarı Derebeyi bir kapitalizm içindeyiz. Bu ortamda aydınlarımız da "KARMA"lıktan kurtulamazlar. Düpedüz ve yalınkat, safkan, temiz "BURJUVA AYDINI" değildirler. Yarı derebeyi ARTIĞI, yarı burjuva AŞILAMASI aydınlarımız vardır. Bunlardan kimilerine aristokrat işçisi gibi "ARİSTOKRAT AYDIN", kimilerine de sadece "BURJUVA AYDINI" diyebiliriz.

Ancak en doğrusu bizim her aydınımızda, eğilim ve kafa yapısı bakımından aristokrat artığı bir başın üstüne geçirilmiş, sonradan edinme burjuva perukası takılıdır. Bütünüyle aydın tabakalarımız

bu genel melez karakteri taşırlar. Öyle olunca, aydınlar içinden işçi sınıfı hareketine veya TİP'e "KAN VE CAN" vermeye koşan aydınlarımız da, insan üstü, toplum üstü, Türkiye üstü olamazlardı.

Ve aydınlar işçi hareketine girerken burjuva aydınlıklarından pek çok şeyleri oraya götürmüşler ve götüreceklerdir. Buna işçi sınıfı içinde burjuva nüfuzu denir. Bu nüfuzun sosyalizm düşüncesi ve davranışlarına etkisi "BURJUVA SOSYALİZMİ" adını alır.

F- ORİJİNAL BİR SOSYAL POLİTİKA

Türkiye'de TİP'i bir KÜÇÜK BURJUVA partisi saymak doğru değildir. TİP'i bir BURJUVA partisi saymak da tamamıyla doğru değildir. Ancak BURJUVA SOSYALİZMİ ile etkilendiği ölçüde TİP'i bir işçi partisi saymamak da doğru değildir. Öyle ise TİP'in sosyal sınıf karakteri nedir?

AYDINLIK (Ocak 1969) dergisinde çıkan, Doğu Perinçek'in güzel bir dikkat ve sabırla yaptığı değerli istatistik araştırması çok ilginçtir. Bu istatistiklerde üyelerin yarıya yakın (5646) sayısı "PROLETER" sayılıyor. Verilen somut bilgiden bizim çıkarabildiğimiz sonuca göre ise: TİP'in içinde gerçekten modern proleter sayısı 10 üyeden ancak 2 üye tutar. Geri kalan 8 üyeden 1'i aydın, 7'si yarı-proleter-yoksul köylü (4 üye) ile esnaf ve burjuvalar (3 üye)'dir.

Türkiye İşçi Partisi'nin üye yapısı henüz beklenen netliğe kavuşmuş sayılamaz. Çıkarılan sonuçlar da tartışmaya değer. Yalnız güdücü kadro-

lar üzerine edinilen izlenimler apaçıktır. Bu kadroların hiç değilse etken elemanları, tıpkı "AMERİKAN KOMÜNİST PARTİSİ" gibi, hep varlıklı avukatlar, doktorlar eczacılar ve benzerleridirler. Bunlar halleri vakitleri (yani siyasetle uğraşacak vakitleri ve nakitleri) bulunan, girişkin "LİBERAL" kişilerdir. Son zamanlarda "Hürriyetçi: liberal" bir sosyalizmin teorileştirilmek istenmesi tesadüf sayılamaz. TİP'e biraz da "tepeden inme" güdücü olarak giren bu kişiler, çok defa büyük merkezlerdeki FİNANS-KAPİTAL zümreleri ile kasabalardaki TEFECİ-BEZİRGAN sınıfının kaynaşmasından doğmuş baskıya karşı isyan ederek TİP'e atlamışlardır.

İsyan, Finans-Kapital diktasına karşıdır. İngiliz Liberalleri gitgide "İşçi Partisi" içine çadır kurmakta ne denli haklı idiyeler, Türkiye ilerici aydınları da tıpkı öyle ancak "işçi Partisi"nin bayrağı altında hoşnutsuzluklarını ve umutlarını gerçekleştirebilirlerdi. O gerçekleştirme sırasında bu yiğitlerin kendilerine özge yoğurt yiyişleri olacaktı. Bu yoğurt yiyiş TİP'in TÜZÜĞÜNDE ve PROGRAMINDA, STRATEJİSİNDE ve TAKTİĞİNDE, egemen yöneticilerinin DÜŞÜNCELERİNDE ve DAVRANIŞLARINDA az çok yankılar yapmaktan geri kalamazdı.

Teorice sosyalizmden daha hürriyetçi ve daha demokratik bir düşünce ve davranış olamaz. Çünkü hürriyet ve demokrasi burjuva devrimcileri tarafından halk yığınlarına verilmiş gibi gösterilen sloganlardı. Burjuvazi iktidara gelir gelmez kendi ortaya koyduğu hürriyet ve demokrasi parolalarını çiğnediği için, halk ve işçi sınıfı, hürriyet ve demokrasi demek iken, sosyalizme yeni bir şey katıyormuş gibi, bir kısım TİP liderlerinin "Hürriyetçi Sosyalizm" demeleri, onlara karşı çıkan başka bir bölük TİP liderlerinin "Demokratik Sosyalizm" demeleri totoloji olmuştur. Ancak bütün bu yakıştırmalar yukarıda adı geçen "burjuva nüfuzu", kapitalist sınıfının işçi sınıfı içinde etkisi bakımından anlam taşır.

Gene o etki yüzünden, yığın hareketine karşı otomatik denilecek biçimde kuşku ve çekingenlikler belirmiştir. Parti düşünce ve davranışlarında soyut olarak "İŞÇİ, KÖYLÜ, ESNAF" deyimleri yalnız mantık ve söz gelimi olarak önerildi. Uygulamada "HALK" kavramı ağır bastı. O zaman parti eylemlerinde somut (İşçi, Köylü, Esnaf) ilişkileri sentezleşemedi. Soyut (Halk) bir çeşit "OY" biçiminde önem kazandı. Tüzüğün bir (53'üncü) maddesinde sırf işçi olanla olmayanı birbirinden ayırmak için kongrelerde kürsüye çıkarılan ayrı san-

dıkların iyi dilekleri, parti içinde işçi sınıfı sosyalizmini somutlaştırmak, elle tutulur hale getirmek idi. Uygulamada ise, görevi işçi sınıfının bilinç sentezini yaratmak ve işçi, küçük burjuva çelişmelerini eritmek olan partiyi, kıyamete dek kaynaşamamış, dolayısıyla çekişen bir ikilik içinde bırakmak sonucu ile karşılaşıldı.

Türkiye'de egemen sınıfların ve partilerin ödemelerini koparan bir fobileri vardır: "SOKAK". Burjuva kodamanları bütün ömürleri boyunca yaptıkları en büyük işlere karşılık en azından bir sokağa adlarını bırakmaktan sonsuz hoşlanırlar. Buna karşılık halkın "Sokak" anlamına gelişi onları sokak alerjisine götürmüştür. Hiç değilse İşçi Partisi, Türkiye'de bu "Sokak" fobisini ciddiye almamalıdır. Bununla birlikte "Sokak" fobisinin İşçi Partisine etkisi büyük olmuştur. Parlamento "EVCİĞİ" kimi sosyalistlere devlet kadar, hatta millet kadar geniş ve büyük görünmüştür. O nedenle sokaktan kaçacağız diye, parlamento evciği içine namahremler gibi kapanmak durumu önemsenmiştir. Nerede ise parlamento kürsü olmaktan çıkmış, millet yerine geçer olmuştur.

Teorisiz hareket olmayacağı bilinci haklıdır. Ancak teorinin kaynağı çetin pratik ve otokritiktir. Pra-

tiğe ve özeleştiriye sıkı sıkıya bağlı olmayan teori, her Şeyden önce teori değildir. Ona rağmen burjuva eğiliminin etkisi, teoriyle pratiği birbirinden kopardığı için, İşçi Partisi içinde her gün yeni ve "BAĞIMSIZ" bir sosyalizm teorisi yaratılmaya girişilmiştir. Bu teoriler pratikten ve otokritikten kopuk kalmıştır. Dolayısıyla da en sonunda en çok bağlanılan sosyalizmden dahi "BAĞIMSIZ" düşmüştür.

Teorik alandan pratiğe, taktiğe ve stratejiye geçilince, işveren sınıfının etkileri daha üzülenecek sonuçlar vermiştir. Elbet her siyasi parti Anayasa ve kanun çerçevesi ile sınırlıdır. Türkiye'nin Finans-Kapital baskısı halktan birçok kanun ve yasa haklarını uygulamada esirgemiştir. Bunu gören İşçi Partisi, karşısındakilere yem olmamak için üyelerini her davranışta kayıtlamıştır. Bu kayıtların birinci nedeni "POLİS KORKUSU" olmuştur. Oysa AP'nin "ALLAH KORKUSU" böyle bir polis korkusundan daha az insanı küçültücü olur. O yüzden işçi Partisi üyelerinin morali çok aksak kuşkular içinde kalmıştır.

Bütün bu ve benzeri başka olaylar hep sosyal sınıf eğiliminin kaçınılmaz yankıları, yani burjuva sosyalizminin etkileridir. Olayların tümü göz önünde tutulunca ortada bir burjuva sosyalizmi

kaçınılmaz oluyor. Hem BURJUVA, hem SOSYALİST, birbirini çeler iki kavramdır. "Burjuva-Proleter" yahut "Proleter-Burjuva" demek gibi bir şey. İlk bakışta mantıksız geliyor. Ancak, emperyalizm çağında olağandır. Kapitalist sınıfı içinde bir sürü kapitalistlerin "VAHŞİ" sayılıp art safa itilmeleri ne demektir? Burjuvaların bir çeşit proleterleştirilmeleri demektir.

Kapitalizmin serbest rekabet çağında da, sayısız kapitalistler, rekabet yüzünden ezilerek işçilerdiler. "Vahşi" denilen kapitalist, öyle açıkça proleterden başka bir yeni tip emperyalizm gibi, yeni tip sosyal kategoridir. "Vahşi"ler, işgücü satın alarak sömürürler. Bu kapitalist çıkarlarına rağmen egemen sınıf olma durumlarını Finans-Kapitalistlere kaptırmışlardır. Tarım işçileri köylerde, sosyal dinamizmlerine rağmen, "Yarı proleter" sayılırlar. Şehirlerde yaygın bulunan "Vahşi" kapitalistler de, tıpkı öyle, sosyal etki-tepkilerinde "Yarı-burjuva" durumundadırlar. Sanki çıkarlarıyla BURJUVA'dırlar, durumlarıyla "DEKLASE (sınıfından edilmiş) bulunurlar.

Böylesine ilişkiler ortamında "Burjuva Sosyalizmi" somut bir anlam kazanır. Burjuva sosyalizminin etkilediği Siyasi Partiler olabilir. Bir partinin

hem İŞÇİ PARTİSİ, hem BURJUVA PARTİSİ oluşu, Aristo mantığınca "saçma" gelebilir. Kişilerin hayalinde uydurulmuş bir yakıştırma değilse, "Saçma" değildirler. Evren savaşları, krizleriyle bunalmış bir dünyada, hele Türkiye gibi ekonomi ve toplum çelişkileri içinde kıvranan bir ülke, bunaltı ve girdaplı akımlardan kurtulabilir mi? Bu nedenle Türkiye'de ilerici devrimci kapitalistler olabilir. Sosyalizmde çözüm bulabilirler.

Burjuva bir işe girdi mi, o iş daha reel bir öncelik kazanır. Anadan doğma pragmatist ve pratik insan olan kapitalist, pek çok küçük burjuvanın göremediklerini görür, diyemediklerini der. Üç buçuk Amerikan kırmacı şirkete kul köle olmadıkça, özel sermayesinin de, kişi mülkiyetinin de en kutsal Vatan, Millet duygularının da sarsıldığını anlamakta gecikmez. Derebeyi artığı yığınlar gibi, kıyamete dek göksel kuruntularla geniş getirmeye katlanamaz. Türkiye'de bir sosyalizmin doğmasını, işçi partilerinin kurulmasını, ceberrut Finans-Kapitale karşı bir denge sayabilir.

G- BURJUVA SOSYALİZMİ VE TEORİ PROBLEMİ

Birinci Kuvayimilliyeye Savaşı günlerinde, Türkiye'nin YERLİ MİLLİ KAPİTALİST sınıfı şimdikinden bin kere daha azlıktı. Bir yandan yabancı sermaye ajanı komprador burjuvalar, öbür yanda Tefeci-Bezirgan sermayeciler, toplumu kısıkırak bağlamışlardı. Kompradorun kökleri yabancı dünyada, Tefeci-Bezirganın kökleri Antika dünyada idi. Bu iki millet düşmanı sınıf arasında, yerli milli kapital eser halinde iken bile, ordu gücünü kendisiyle birlikte bulabilmiştir. Modern olmaktan gücünü alan dinamik milli burjuvazi, bugün Türkiye'de Burjuva sosyalizmine gelmekle yeni bir güç kazanmış olur. Proletarya Sosyalizmi içine çetin problemler sokmuş bulunur. O nedenle, Sosyalizmin teorisine ve pratiğine birçok çelişkiler girer.

TİP içinde kişi veya grup kavgaları gibi görünen çatışmalar, gerçekte, Proletarya Sosyalizmi ile Küçükburjuva ve Burjuva Sosyalizmleri arasında bu-

lunan çelişkilerden kaynak alır. Bu çelişkileri açıklamak, sosyalistler arası kişi ve grup tartışmalarını aydınlatarak, İşçi Partisi'nin güçlenmesine yardım edebilir. O bakımdan, tepede olsun, tabanda olsun, her sosyalist örgüt üyesi açık konuşmaktan korkmamalıdır. Elbet her örgüt gibi TİP de, bir sıra kişilerden ve gruplardan kuruludur. O kişilerle grupları çatışmasız saymak, problemsiz hatta ülküsüz saymak olur. Bilimcil Sosyalizmin, her şeyde olduğu gibi, tartışma ve eleştiride dahi kuralları ve kurulları bellidir. O kurallar içinde problemleri saklamak, çözümsüz bırakmak olur. Bunun sonucu, örgütü, birbirini tartarak ve tartışarak kaynaşmış üyelerden kurulu canlı bir organizma olmaktan çıkarabilir.

Teori alanında Burjuva Sosyalizmi sağlam temellere dayanmak istiyor. Sosyalizmin bilim temeli Marksizm'dir. Burjuva Sosyalizmi "Marksist" davranmadıkça etki göstermeyeceğini bir yol daha kavramıştır. Bu durum herkes için hatta teşekkürle karşılanmaya değer. Çünkü Proletarya Sosyalizmi ile arasında bir "en azından ortaklık, asgari müşterek doğmuş" sayılır.

Burjuva sosyalizminin başlıca metodu Marksizm'i skolâstik ve metafizik yoldan ele almaktır.

Onun bu eğilimine karşı her şeyden önce, Bilimcil Sosyalizmin diyalektik mantıkla yürüdüğüünü açıklamak gerekir. Ancak bu açıklama, falan veya filan kitaptan alınmış pasajlarla değil, somut Türkiye gerçeklikleri içinden verilecek örneklerle yapılmadır. Yoksa ara sıra görüldüğü gibi, tartışmalar Medrese "Cedeliciliği"[tartışmacılığı]ne ve belki de yersiz kırııcılıklara düşebilir.

Burjuva Sosyalizminin başlıca doktrin kaynağı METAFİZİK SOSYOLOJİLER'dir. Bunlar, Bilimcil Sosyalizm doğdu doğalı, ona karşı çıkarılmış sü-rüyle teoriler, hipotezler ve ilh. dır. Burjuva Sosy-alizmi çok kolayca ve rahatça Proletarya Sosya-lizmini "BURJUVA SOSYOLOJİSİ" ile karıştırabilir. Ona karşı Marksizm'in, Metafizik Sosyoloji doktrin-leriyle kısıtlanamayacağı belirtilmelidir. Ancak bu belirti de gene dünya ve Türkiye gerçekleri içinden seçilmiş somut örneklerle canlandırılmalıdır.

TİP içinde öyle düşünce tezleri ortaya çıktı ki, bunlar dünyanın -son incelemede- en "LİBERAL" doktrinlerinden esinlenmişlerdi. Bu düşüncelere karşı Türkiye'nin gerçeklikleri belirtildiği zaman, kimi kişiler bir suikastla karşılaşmış gibi irkildiler. Suçlamalar patlak verdi. Tartışma ve eleştiri ha-vasının getirdiği en ufak heyecan, çarçabuk kişi-

cil "MAKSAT"lara bağlandı. Dehşetle aforoz edildi. Sanki çok benimsenen "MİLLİ BAĞIMSIZLIK" diye diye," "SOSYALİZME KARŞI BAĞIMSIZLIK" ortaya çıktı.

Bu çeşit tepkileri, söz yerinde ise "TABİİ" göreceğiz. Dünyanın en ileri ülkelerinde dahi, "Sosyalist" olsun olmasın, "LİBERALİZM" böyledir. Bir yanda hep ruh, düşünce, san'at özgürlüğü uğruna ölümlerle göze alınacakmış gibi edebiyatlar yapılır, ötede beğenilmeyen eğilimler bir bahane ile düşünceye, san'ata, ruha aykırı bulunur. "SUSUŞ KUMKUMASI" (Sükût konspirasyonu) ile boğulur. Biraz daha gidilirse sınır dışı edilip yasaklanır. Bu kural Türkiye'de başka türlü olamazdı.

Türkiye'de burjuva sosyalizmi, liberalizm kaygısıyla "ANARŞİZMİN BABASI"nı yahut Marksizm'in avortonlarını (düşük revizyonistlerini, reformistlerini, oportünistlerini) öğrenmeyi "ÖZGÜR DÜŞÜNCE" şartı olarak ısmarladı. Buna bir şey denilmeyebilirdi. Ancak bu görünüşte burjuva liberalizmi işine gelmeyen düşünceleri, sosyalizm olsalar dahi, ostrasizme [sürgün etme, ilişki kesme] uğrattı. Okuyanı çarpacak şeytanmış gibi taşıladı. Bu kertesini artık bilinen basit burjuva liberalizmi bile olmuyordu.

Bu davranışlar sosyalist harekette gerçek teori alanını hayli çoraklaştırdı. Pratiği aydınlıksız bıraktı. Düşünceleri yozlaştırdı. Bir zaman kitap yasağını Finans-Kapitalin diktası çıkarmıştı. Şimdi liberalizm o yasağı "Hürriyetçi Sosyalizm" adına uyguluyordu. Burjuva sosyalizminden arınmış bir PROLETARYA SOSYALİZMİ beklenemezdi. Konu proletaryaya sosyalizmi ile burjuva sosyalizmi arasındaki kader ortaklığı idi. Bu problemi koymak ve çözüme götürmek proletaryaya sosyalizmine düşer.

Çarlık Rusya'sında olduğu gibi, bugün de burjuva sosyalizmi ile proletaryaya sosyalizminin bir arada alacakları yol vardır. Bu iki akım daha epeyce süre TİP içinde birbirlerine alışmaya, hatta yardımlaşmaya çağrılı görünüyorlar. Ona göre davranmalı. Ne yağlı kispette güreş minderinden kaçmalı, ne güreşe sustalı bıçaklı girişmeli. Burjuva sosyalizminin sırtı yere gelinceye dek, sıkı güreşi göze almalıdır. Liberal sosyalistlere elden geldiğince anlatılmaya çalışılmalıdır. Yenilmek ölmek değildir. Belki tersine: "Galip sayılır bu yolda mağlup!" Son olağanüstü TİP kongresi bu bakımdan ibret alınacak bir örnektir.

H- BURJUVA SOSYALİZMİ VE PRAGMATİK GERÇEKLİK

Kapitalist sınıfı Türkiye'de birkaç yüzyıl boyu sosyal hareketlerin kaçınılmaz öncüsü oldu. Birinci Kuvayımillîye savaşı ardından emperyalizme üs olunmasına dek varan gelişim, Türkiye için sosyalizmden başka çıkar yol kalmadığını göze batırdı. Bu şartlar ortasında burjuva sosyalizminin samimi olduğundan kuşkulananmak insafsızlık olur.

Burjuva Sosyalizmi, ne sosyalizm üzerinde, ne Marksizm üzerinde, ne Diyalektik Maddecilik üzerinde tartışmayı sevmiyor. Bütünüyle modern sosyalizme karşı saygı besliyor. Buna karşılık, kendisine her yaptığında saygı gösterilmesini istiyor.

Türkiye'nin modern kapitalist sınıfı, Birinci Kuvayımillîyecilikte ÖNCÜ rolünü unutamamıştır. Bu öncülüğün kendisine verdiği iyi anılar, güzel duygular ve tatlı umutlar onu tiryaki etmiştir. Onun öncülük dileğini pratik açıdan onaylamak, hatta teşvik etmek doğru olur. Bu gereği her Proleter Sosyalisti, bilince çıkarmak zorundadır. Ve bilince

çıkan her olay, en az zararlı sayılabilir. O zaman prensipte pazarlık biter, taktikte esneklik başlar.

Her burjuva, anadan doğma PRAGMATİK'tir. Proletarya Sosyalizmi elbette Amerikan pragmatizmini TARİHCİL MADDECİLİĞİN yerine geçiremez. Burjuva sosyalizmi için iş bunun tersidir. Hiçbir burjuva, bugünden yarına daha kılını kıpırdatırken pratik bir YARARLILIĞI eliyle tutmaz, yahut tutacağına inanmazsa, adımını atamaz. Ve sosyalizmden cayabilir.

O zaman şöyle bir paradoksla karşılaşyoruz: İKİNCİ KUVAYİMİLLİYE SAVAŞI alanında dahi burjuva sosyalizmi rakipsiz öncü olmak isteyecektir ve istiyor. Bu isteğinden ötürü kendisi ancak öğünebilir. Durum gerçekliğe de uygundur. Türkiye'de egemen olan FINANS-KAPİTAL ZÜMRESİ ile TEFEÇİ-BEZİRGAN SINIFI proletarya sosyalizmine değil, ancak burjuva sosyalizmine göz yumabilir. Finans-Kapital çetesi yalnız burjuva saydığı kimsele rin sosyalizmine daha az korku ile bakabilir ve daha az baskı yapmaya kalkar.

Türkiye'de BURJUVA SOSYALİZM'ini emperyalizme ve Tefeci-Bezirgan sınıfına karşı mızrak ucu gibi kullanmak birçok kuvvet israfını önleyebilir. Bu bakımdan bütün devrimci güçler burjuva sosyalizmini belirli dönemece dek "ÖNCÜ" olarak tut-

50

makta büyük bir sakınca görmeyebilirler. Yeter ki ne dediklerini ve ne yaptıklarını bilsinler ve bilince çıkarabilsinler.

Yığınlarla ilişki bakımından burjuva sosyalizminin bir de "GERÇEKÇİLİĞİ" vardır. Halkımız 7 bin yıllık Tefeci-Bezirgan sistemiyle koyun sürüsüne çevrilmiştir. Bir koyun nasıl çoban ve köpekleri olmadan yaşayamayacağını içgüdüleriyle benimsiyorsa, tıpkı öyle, Türkiye halkından tek tek ele alınacak işçi, köylü ve esnaf, dolayısıyla da her aydın ona alışmıştır. Kendisini arada kaval maval çalarak, kimi sopalayarak ve sık sık köpeklerini üzerine saldırtarak idare edecek olanı arıyor gibidir. Bu içgüdüye göre "DEVLETÇİ" çoban başa geçmedikçe bir şeylerin olamayacağına inanılmıştır. Şimdiye dek izlenen denemeler onu ispatlamıştır. TİP gibi örgütlerde kimi güdücülerin inanılmaz davranışları, bu açıkça itiraf edilemeyen iç anlayıştan kaynak alır.

İşte "ESKİ" sosyalistlerin denemeleri ortadadır. Onlar işçilerinkinden bozuk madde şartları altında, işçi uğruna işkencelere ve ölümlere katlanarak savaşmadılar mı? Sonuç ne oldu? Bir gün ansızın ortaya çıkan "YENİ" sosyalistlerce bile taşın tutulmaktan kurtulamadılar.

Taşlayanların veya taşlananların haklı yahut haksız oldukları ayrı konudur. Taşa tutulma bir gerçekliktir. Bu gerçekliği seyreden köylülerle esnaflara hiçbir şey denilemez. İşçiler ise: İçleri yana yana taşlayanların patenti altında kuzulaşmalarıdır. Oldu bittiyi "şimdilik" kaydıyla kabul ediyorlar. Biliyorlar ki, sahneyi burjuva sosyalizmi kaplamıştır. Ama sürüyü sürüden biri gibi davranan "eski" sosyalistler bugün güdemiyor. Bir "sosyalist efendi", bir çoban sosyalist gerekiyordu.

Aydınlar, ezeli Kapıkulu içgüdüsündedirler. Taşlananları "efendi" olmayı bilmedikleri için güçsüz ve haksız çıkaracak, "bilimcil-politik-kültürel-moral" ve ilh. gerekçeler arayıp ince eleyerek sık dokuyorlar. Böylece, halka sürü diye bakmaktan ve sopalı çoban metoduna köpeklik etmekten daha "akıllıca" ve kârlıca siyaset yapılamayacağına can ve yürekten inanıyorlar.

Alçak gönüllülükte yerle bir olan "Eski" sosyalistlere karşı, kimi yeni sosyalistlerin transandantal çalış ve pozları başka türlü güç izah edilebilir. Kendi açıklarından yenilerin bu "samimiyet"lerine hak vermemek elden gelemmez. Hiç değilse derleyip toplayıcı oldukları sürece ve kesin proleter tepkisi ile karşılaşınca dek, Burjuva Sosyalizmi "efelenmekte" gerekçesiz kalmayacaktır.

I- BAŞKASINA ÇUVALDIZ KENDİNE İĞNE

Dünyanın belki başka hiçbir ülkesinde sosyalizm tartışmalarına o çeşit pragmatizm sorunları girmemiştir. Girmemiş diye olayları atlayamayız. O "gerçeklik" bütün kısa vadeli düşünce ve davranışları kendi "TAKTİK"lerinde sık sık ödülleri. Buna, bir yüce Devrim ülkesinin diliyle dillenenek "TAKTİKA" adını veren nice örnekler gelmiş geçmiştir. Bunlar, karşı cephenin maaşlı katlarına "yükseldikten" sonra bile maskelerini indirmemişlerdir.

Ancak, burada, başkalarının gözündeki çöpü alırken, insan kendi mertliğini görmezlikten gelmemelidir. Kısa vade "TAKTİKA"lar, "eski" sosyalistler arasında dahi benzer sonuçlarla taçlanmış değildir. Adları lazım değil, gizli polis dosyalarında ayrıntılı düşünce ve davranışları saklıdır. İttihatçılar, iktidara gelir gelmez, Abdülhamide verilmiş bütün hafiye jurnallerini, resmen hiç kimseciklere okutmaksızın, Beyazıt Meydanında yaktırdılar. Türkiye öyle bir "karda gezip, izini belli etmeyen-

ler" ülkesidir. İnşallah sosyalistler, bir gün iktidara gelirse, o sınanmış yerli malı usulü bir daha denemezler, gelecek kuşaklar epey "Çalgılı İbret" seyrederler.

Ne "eski" kahramanlar gördük. Tatlı "CAN"ları sıkıya girince "gerçekçi" davranmışlardır. Kimi, "proletaryaya adanmış hayatlarını" kurtarmak üzere öz arkadaşlarına suç sıçratarak -TİP'in ünlendirdiği- "Dar geçit"ten sapa sağlam geçeceklerini ummuşlar, ucuz kurtulamadıklarını iş işten geçer geçmez anlamışlardır. Kimi, başı dururken kuyruğu ile suya dalan şaşkın ördek gibi, yaranacağız diye, hem kendileri üzerine, hem yüzlerce masum insan üzerine yıldırımlar düşürerek çekmişlerdir. Daha şimdiden, İttihatçı usulü "Jurnalleri yakma" sevdasıyla edebi ve siyasi ne romantizmler çıkarılıyor, basılıp satılarak ne karlar edilmiyor?

Devrimci savaş lügatinde "Provokasyon" adını alan o çeşit "eylem"lerin ürkek taylorları, hem suçlu hem güçlü olmakta gecikmediler. Hele ilk fırsatta yeryüzünün tartışmasız sosyalistler ortamına beklenen "Kahraman" pozuyla "Göçmen" olur olmaz, bütün günahlarından "PİYR'Ü PAK" edilmek için, neredeyse kurbanları bir daha ateşe atıldılar. Çün-

kü pek az kimse, kendinde ondan daha başka türlü davranma ve düşünme eğilimi buluyordu. Ve bu kadarı, yalnız klasik Burjuva Sosyalizmi de değil, ayrıca Babil artığı Antika Kapıkulluğu cevherine bağlanabilirdi.

Sonuç nereye vardı? Kısa vadeli "TAKTİKA" açısı ortada. "Balkanlarda bir tane" yahut "Dünya çapında büyük" yalancı pehlivanlar, Türkiye sınıflar boğuşunda "TAKTİKA BİLMEYEN" eski sosyalist kıyım kıyım doğrandıkça, Sosyalizm Cennetinin Kevser şarabından ırmaklar akan yeşillikli paluze duvarlı köşklerinde "ÖTER ALLAH DEYU DEYU!" bülbüller gibi keskin sosyalizm şakıdılar. Onları pek iyi tanıyanlara karşı bile, önce "TEHLİKELİ ŞÖVALYE", sonra "Vazgeçilmez ve SAKINILAMAZ" lider kesilme ateşli hastalığına tutuldular.

"MAKSAT" ne idi? Her çağda "Milletvekili-Senator" olmayı beceren bir ulu kişinin, söz dinlemez işçi akrabasına dediği gibi: *"Siyasette balık gibi olacaksın! Dalga nereden çarparsa, öbür yana kaykılıp, dümeninde yan geleceksin!"* Maksat, her ne olursa olsun "BAŞ OLMAK" değil mi?

Siz muharebede ölen bir askerın "Mareşal" olduğunu gördünüz mü? Belki mezarı bile belli değil. Adını etini kargalar yemiştir. Yaşayacaksınız, gözüm,

başkalarını öldürüp onların omuzlarına basa basa yükseleceksin. Davranışını yakından görenler, yaptığında epey kalleşlik, hayli tabansızlık bulsalar bile, ölümler konuşmazlar. Az ötedekilere: "Külâhını kurtaran kaptandır". Şarktır bu, kim kime? Eloğlu ne yapmış, yapmış "üste" gelmiştir ya. Altta kalanın canı çıkmışsa, kabahat kendisinde. Ölümlerle bir iş yapılamayacağına göre, savaş sonunda ancak ayakta kalabilene "Başkumandanlık" rütbesi ve "Mareşallik" esas verilebilir. Başka türlü olamayacağı için kalleşlik "KURNAZLIK" yerine geçer, tabansızlık çabaya süreklilik getirmiş sayılır.

"Sosyalist ahlâk", yahut "insancıl namus" mu? Kısa vade "Gerçeklik" önünde yenilenlerin ahlâkı ve namusu aranır. "Küçük burjuva" alışkanlıklarını bırak. Gömülenler tanıklık edemezler. Düşman, enayi değil gizli dosyasını yaysın. Tarihi dosyalar ele geçse "BEYAZIT MEYDANI" ne güne duruyor? Buna karşılık, ŞARK aydını demişler ona. "LALE"yi, isterse bir soylu çiçek, dilerse boyuna takılmış kızgın demir anlamına çekiverir. Sen Edebiyata, Şiire, Müziğe, Tiyatroya, Romana, davula zurnaya bak. Babasını satmaya "Evrensel deha", ihanete "TAKTİK inceliği" denilir. Kağıt bu, üzerine yazılanı "almam" diyebilir mi? Üstelik, Sümer Medeniyeti batmış",

Gılgamış Destanı kalmıştır. Prensip savaşı unutulur: Edebiyatı, kuşaktan kuşağa masallaşır.

Demek, Antika soylu Burjuva Sosyalizmi dünkü, bugünkü değil. Kimi batağın içinde solucan, kimi gizli servislerin gölgesinde "Deve kuşu", kimi, "Viran olası hanede evlad'ü iyal var!" siperinde "Tarikat" müridi veya şeyhi. Kimi yabancı ülkelerde "Vatan aşkını" ezip ezip suyunu içen Peygamber. Kimi Anayurdun kapı arkasında baltayı bulunca, kutupları keşfetmiş "Tatsız-tuzsuz Deli Bekir." Kimi, bilinen eşeği alafranga boyalarla telliye puluya babasına satmaya çalışan Kayserili.

Niçin, eğri oturup, doğruyu söylemeyelim? Bu topraklar düşünür yetiştirmez: "Bir ben müstesna" havası; "Bilim adamı", yahut "Büyük cengâver" ecnebi vizesi almamışsa, kabul edilemez, suyu, yeni midir? "Yeni" sosyalistler o katakombların [mezarların] arasından güneşe çıktılar. Sonra, eski "gerçeklikler" hep bozgun. Doğru dürüst ne maaş, ne rütbe. Böyle hortlaklar, kabuslar değil mi, Türkiye'de sosyalizmi kırk yıl geciktiren ve işçi sınıfı hareketinin canına okuyan? Bunlara soluk aldirtmamalı. Hele enayilikleri hiç benimsenebilir mi?

Onun için, kimi "yeni" sosyalistleri pek yadırgamamalı. Bu eğilim, sınıf ve tarih köklerinden gel-

diği ölçüde dayanıklı. Kısa vadeli "Gerçekçilikken her sosyalistin uzak düşmesini beklemek "AKIL-CIL" olmaz. Eskiler de, yeniler de bunu anlamalıdır ve anlıyorlardır. İklim açıkgöz yetiştiriyor. Açıkgözün eskisi gibi yenisi de bulunacaktır. Yenilerinin, eski açıkgözlerden daha az açıkgöz olmalarını dilemek insafsızlık olur. Proletarya Sosyalizmi işçi sınıfının eline geçip gelişinceye dek, Küçükburjuva ve burjuva Sosyalizmi açıkgözlüğünü sekterliği ile yarıştıracaktır.

O da onun görevi. Proletarya Sosyalizminin görevi de: "Düşünce ve Davranışı" mihenk taşı tutmak, ne "Eski", ne "Yeni" sosyalistleri (sırf "yeni" yahut "eski" oldukları için) toptan bir torbaya doldurmamaktır. Halkımızın: "Eskiye itibar olsa, Bit pazarına nur yağardı" sözü kadar, "Yeni Memmed Ağa kesesini düşürür" şarkısı da yerinde söylenmelidir ve söylenecektir. Kimsenin kara gözleri için, gözyaşına bakmamalıydı. Ona göre, Sosyalizmin düşünce ve davranışında herkes hizaya gelmelidir. Çünkü kişi TAPINCI ile kişi SAPINCI, bir madalyonun iki yüzüdür.

(AYDINLIK Sayı 5, Mart 1969)

İŞVEREN SOSYALİZMİ
İŞÇİ SOSYALİZMİ

İŞVEREN SOSYALİZMİ " İŞÇİ SOSYALİZMİ

Türkiye'de sosyalizmin aktüel iki konusu var:

- 1) Bilinç
- 2) Teşkilat

Bilinç konusu daha çok teorik açıdan, teşkilat konusu daha çok pratik açıdan önemlidir. Teorik bilinç denildi mi, bunun şimdiki anlamı Teoride BURJUVA SOSYALİZMİ'ni bilince çıkarmaktır. Pratik teşkilat denildi mi, bunun şimdiki anlamı En somut biçimiyle ve parolalarıyla TÜRKİYE HALKINI TEŞKİLATLAN DIRMAK'tır.

İlkin BURJUVA SOSYALİZMİNİ BİLİNCE ÇIKARMAK üzerinde duralım.

Bugün Türkiye'de kapitalist sınıfı nasıl egemense, tıpkı öyle, egemen bir burjuva sosyalizmi yaratılmaktadır. Bu burjuva sosyalizmini bilince çıkarmak yapılacak ilk görevdir. Burjuva sosyalizmini bilince çıkarmak deyince, akla gelenler: Burjuva sosyalizmi karşısında takınılacak davranış, bur-

juva sosyalizminin olumlu olumsuz yanlan, bu yanlara göre gerekli taktik özellikler ve en sonunda proletarya sosyalizminin üstün çıkarılması gibi konulara önümüze çıkıyor. Bunlara bir kaç sözle değelim.

A- BURJUVA SOSYALİZMİNE EVET Mİ?
HAYIR MI?

Türkiye'de BURJUVA SOSYALİZMİ'nin doğurtulmuş ve büyütülmüş olmasından daha olağan bir sonuç düşünülemez. Öyle bir sosyalizmin "BAŞARILI" olması ne demektir?

Halkın ve işçi sınıfının Finans Kapital işkencesinden kurtulması bir manivela ister. Bir ülkede ve dünyada yaşayan insanların bin türlü oyuna ve ölüme getirilip harcanmalarından yakalarını sıyrabilmeleri ancak GERÇEK SOSYALİZM yoluyla olur. Bu uğurda her güçlüğe sabırla ve bilinçle baş koyanlar nasıl düşünecekler ve nasıl davranacaklardır?

Finans-Kapital zümresi Türkiye'de bile, bir burjuva sosyalizmine olsun hak tanımak zorunda kaldı. Özellikle 27 Mayıs'tan sonra, bu zümre, iki elin parmaklarıyla sayılacak kadar az ve bir yüzük taşı kadar apaçık ortada kalınca, sanki kendi kendisinden korktu ve millet içinde kendisini bir eriyik olarak gözden kaçırmak ve böylece geniş yığınları ke-

di yörüngesine oturtmak istedi. O zaman son keredede "tarafsız" ve serinkanlıca altruist [başkalarını düşünen kimse gibi] davranmak gereğini duydu. Finans-Kapital öyle çok "DEMOKRATİK" idi ki, Türkiye'de sosyalizme bile yer bırakıyordu. İkinci Cihan Savaşında faşizmin bir an katastrofa uğraması, galip emperyalistleri son derece toleranslı olmaya sürükledi. Ve böylece sosyalizm, en geri sömürgelere dek bir çeşit "meşruluk" kazandı.

Bu durumda ne yapılacaktı? Başlıca iki zıt eğilim görüldü.

1- Burjuva sosyalizmine "ne nimet" diyerek dört elle sarılmak. Her ne pahasına olursa olsun "hiç yoktan iyi" demek, "bu kadarcığını bari" savunmak. Yüksek göklerden her ne yağarsa, yercil kucak açmak. Alkış tutmak.

2- Tersine, burjuva sosyalizmi mademki "yukarıdan" geliyor, onu hiçe saymak. Yeryüzünün en hinoğluhin canavarı olan Finans-Kapitalin "habis ruhu" diye yalnız kötülemek. Bu yeni oyuna düşmemek için yatıp kalkıp burjuva sosyalizmine ana avrat sövmek.

Bu iki yoldan hangisi tutulacaktı? Soruyu daha net koyar koymaz, hangi "MANTIK" ile düşünüp davrandığımız bir yol daha önümüze çıkmazlık

edemez. Aristo'dan beri alıştığımız Mantık bellidir. "YA EVET, YA HAYIR BİR ÜÇÜNCÜSÜ OLAMAZ" Böyle metafizik BURJUVA "MÜTTEFEKKİR [Düşünür] ve MÜNEVVER [Aydın] İNSANLIK"ının doğuştan bayıldığı çok "YALINKAT " biçimlere girer.

Türkiye'deki burjuva sosyalizmine ya "EVET!" deriz. Gününü gün eden bir "gerçekçi" alçakgönüllülüğü ile "AĞIR DELİKANLI" pozunu takınırız. Baş ağır, kulak ağır, zamanı gelince şahlanmak üzere köşemize çekiliriz. Yamyassı bir "VİCDAN HUZURU" içine gömülürüz. O zaman sosyalizmin "hot sosyete"si içinde en kodaman kapitalistler için bile "SAYGIDEĞERLEŞİRİZ". Evliyalar gibi sosyal madde ötelere çıkarız. Buda yolunda Nirvana'ya kavuşuruz. Yok oluruz.

Yahut tersine döneriz. Türkiye'nin her burjuva sosyalizmi gösterisine top gibi patlayan keskin bir "HAYIR!" çekeriz. Böyle bir sosyalizmi görmeye, hatta işitmeye dayanamayız. Bulduğumuz yerde bir kaşık suyla boğacağımıza inanırız. Bu hırs altında "İŞÇİ SINIFININ DEVRİMCİ BİLİNCİ" adına göstereceğimiz negativizmus (olumsuzculuk) ile "VAZİFEMİZİ YAPMIŞ" sayılırız. Artık İsa'yı Çarmıha gerilmeye gönderen Roma Valisi Ponts Pilat yeteneğiyle "ELLERİMİZİ YIKARIZ". Böylece yeni-

den ve ters yoldan iyi saatte olsunlara karıştırız, "sırta kadem basıp" gene yok oluruz.

Karşımızdakilerin pek istedikleri de budur. Burjuva sosyalizminin "RAHAT" bırakılmasıdır. Burjuva sosyalizmi, en çok öyle metafizik mutlaklık taşıyan birer "Evet" ve "Hayır" önünde keyiflenir. Evet diyenler kendi kendilerini inkar etmişlerdir. Hayır diyenler burjuva sosyalizmini inkar gösterisi altında savaştan caymışlardır. Bu iki "çekimserlik"ten karşımızdakiler çok yararlanırlar.

"Evet" diyenler tatlı canlarını savunmuşlardır. Burjuva sosyalizminin onlara ihtiyacı yoktur. Burjuva sosyalizminin arkasında dayısı Finans-Kapital vardır ve her şeyi yeterce destekler. Başkasına hacet kalmaz.

Asıl "Hayır" diyenler, Burjuva sosyalizminin midisini kamçılayan acı nesnelere gibi iştihasını kabartır. "Bakın bizde ne cevherler var" demeye getirir. Meyvesiz ağaç olsaydı, burjuva sosyalizminin üzerine taş atılır mıydı?

Her iki durumda da burjuva sosyalizmi bir oportünizm kal'ası [kalesi] olarak ayakta kalır. Ne içinden, ne dışından yıkılmaz. Mensup olduğu burjuva "BOZUK DÜZENİ"ni sonuna dek, kimi çelebice, kimi afokonlar geçirerek habire "ELEŞTİRİR". Ya-

66

ni, eleştiri adı altında, ters yoldan burjuva sosyalizmini savunmakta ağır topçu rolünü oynar.

Örneği bütün dünya sosyalist partilerinde çok görüldü. Hala her gün çeşit çeşit mostralıkları ayağımıza takılır durur. Ancak olayların en belirli ve kesin sonuçlu türleri Çarlık Rusya'sında geçti.

"Rus Sosyal Demokrat İşçi Partisi" daha doğarken, "MARKSİST" platformun üzerine dayandı. Çarlık gizli polisi Okhrana o günler anarşist (nihilist) küçükburjuva suikastlarından bunalmıştı. O durumda Marksistler, en başta Lenin, "Urudoviki" denilen küçükburjuva terörcülerine karşı teorik ve çok şiddetli eleştiriler yaptılar. Böylece, Marksizm yasak olduğu halde, Çar polisi Marksistlerin anarşistleri baltalayışlarına bayağı (tolerans) gösterdi.

O yüzden, İşçi Partisi içinde "Ekonomizm" adı alan ve siyasi savaşı önemsemeyen, sonra "LEGAL MARKSİZM" adını alan ve yalnız burjuva sosyalizmini bütün imtiyazlarıyla savunan akıllılar çıktı.

1905 devrimi bütün hesapları alt üst etti. O zaman RSD İşçi Partisi içinde ideolojik geçinen BURJUVA SOSYALİSTLERİ sağduyularını kullandılar. Plekhanov, Martov öncülüğünde "YİĞİNLAR DEVRİME GİRİŞMEMELİYDİLER" gibi ihtiyatlılık ve akıllılık gösterilerinde bulundular. Bunlara bakılsa Ta-

rih açığıgözlere sormadan adım atmayacaktı. Bunlar MENŞEVİKLER adını aldılar.

Ortada teori açısından iki uç çaprazlık belirdi. Bunlardan bir "KUYRUKÇULAR" "(Kvostii) vardı. Onlar burjuva liberalizminin kuyruğunda gideceklerdi. Bir de "ÜLTİMATOMCULUK" vardı. Bunlar, "Uzlaşma yok" parolasıyla Parlamenterizmi hiçe sayıyorlardı. Halkı burjuva sosyalizminden yararlanma işinde yetersiz ve yoksul bırakıyorlardı.

Gerçek sosyalizm ne kuyrukçulara "yeşil ışık" tuttu, ne ultimatomcuları ciddiye aldı. Burjuva sosyalizmi önünde işçi sınıfının şaşmaz mantığı DİYALEKTİK MATERYALİZM idi. Bu metot her iki uç düşünce ve davranışları iterek, kendi yolunda yürüdü.

B - YALNIZ BURJUVA SOSYALİZMİ HAKLIDIR

Bugün ortalıkta yaygın olarak bütün küçükburjuva "sağduyularına kendisini dayamış bulunan iki kanı var. Bu iki kanyı daha önce şu iki başlıkta özetledik:

1- "YALNIZ BURJUVA SOSYALİZMİ ÖNCÜ OLABİLİR"

2- "PROLETARYA SOSYALİZMİ YENİLGİ ENAYİLİĞİDİR"

Burjuva sosyalizminin soyut SÖZLERİNİ bir yana bırakalım. O sözler dünyanın en kemiksiz diliyle söylenmişlerdir. İstenildiği yana, istenildiği kadar çekilip uzatılabilir. Söz olarak bunlarla uğraşmak kadar boş ve anlamsız çaba olamaz.

Burjuva sosyalizminin sözlerini bırakıp, som YAPTIKLARINI ele almak ilginç olur. Bu yapılanlar, aydınlardan ve tecrübesiz gençlerden başlayarak, esnaflara ve fırsat buldukça köylülere, işçilere doğru uzanan etkilerdir. Bütün bu etkilerin hepsi

birden hep yukarıda özetlenen iki olayı ispatlamakla geçiyor.

Burjuva sosyalizmi bu düşünce ve davranışlarında haklı mıdır, değil midir?

Verilecek karşılığı soyut TARİF ve TANIMLAMALARDA aramayalım. Somut PROSE (vetire: süreç: gidiş) içinde bulabiliriz.

İlkin burjuva sosyalizmi öyle düşünüp davranmakta haklıdır. Ancak bir soru şart olur: Nerede ve ne zaman burjuva sosyalizmi haklıdır?

1- KAPİTALİZM çerçevesi içinde haklıdır.

2- Kapitalist sınıfı iktidarda kaldığı SÜRECE haklıdır.

Gizli polisinden yabancı casus teşkilatlarına dek her güç, kapitalizm ilişkileri ortasında proleter sosyalizmi yerine burjuva sosyalizmini üst getirmeye çabalar. Şirket sermayeleri kadar büyük, kapitalizmin maddi manevi silahları kadar güçlü, emperyalizm iktidarı kadar aktüel olan bu çaba, ister istemez bütün akan suları durdurur.

Kapitalizmin gerçekliği böyle iken, bütün o akıntılara karşı kürek çekmek nedir diye sorulunca, verilecek karşılık kendiliğinden şöyle olur: "ENAYİLİKTİR" yahut "BUDALALIKTIR" ve ilh. Kapitalist sınıfı iktidarda kaldığı sürece, gerek feodal

kafa için, gerek kapitalist bireyciliği için, ülkücülük enayilik olarak kalacaktır.

Çünkü proletarya sosyalizmi her gün dört bir yandan bin bir açık yumruk yiyecektir, bin bir gizli suikasta uğratılacaktır. Ne yapılacak yapılacaktır, proletarya sosyalistlerinin çanlarına boynuna ot tıkanacaktır. Kapitalizm STÜTÜKOSU açısından başka türlü akla bile getirilemez.

Böylesine körü körüne, parmağım gözüne bir olay, bir "GERÇEKLİK" değil midir? Evet, gerçektir. Ona, bundan yüz küsur yıl önce Karl Marks "real politiker"lik adını vermiştir. Türkçesi, sözü sözüne tercüme edilirse, "gerçek politikacılık" diye çevrilebilir. Ancak ne Marks, ne Engels öyle bir "real Politiker" olmadılar ve "real politiker"liği bütün ömürleri boyunca ellerinin tersiyle tiksinererek itelediler.

Böyle bir durum önünde "real politiker"liğe karşı direnenleri burjuva sosyalizmi daha az küçümsemez. Onlara eziyet çekmekten zevk duyan hasta mazohistler damgasını vurur. Bile bile kendilerini ateşi atan enayiler gözüyle bakar. Çünkü "real politiker"lik gibi şanlı şerefli, yağlı çıkarlı kolay yol dururken, o inatçı kimseler direnmişlerdir. Onların kafa tutuşlarını kafasızlıklarından

başka şeye bağlamak mantığa sığmaz. Proleter sosyalistlerinin düşündükleri ve yaptıkları saçma mantıksızlıktan başka türlü "tarif" edilemez. Yeni deyimle "tanımlanamaz".

Ne var ki, o bir anlık açıkgözce "TANIMLAMAYI" tarihcil gerçekliğin akışı içinde bir gelişim olarak ele aldık mı, kazın ayağı değişmeye başlar. Bir ke-re "real politiker"lik kavrayışı, kapitalizmin daha emperyalist iktidarı ile birlikte sarsılmaya başlar. Emperyalizm süresince bir alışkanlık olarak güdü-lürken bile, ikirciklikle karşılanmaya başlar. Burju-va sosyalizmi bir şeye dikkat eder. Kapitalizm gi-dişi birçok kişilerin en iyi proleter sosyalistlerinin teker teker başlarını yiyor mu, yemiyor mu?

Yiyor. Ancak o gidiş aynı zamanda hiç durmak-sızın kapitalizmin de başını yiyip kemirmektedir. Bu olay önünde bile burjuva sosyalizmi kurnazca göz kırıp şöyle düşünür:

"Ey! ya, biz de kapitalizmin bittiği günü bekliyo-ruz. Kapitalizm tükendi mi, sırtımızda yumurta kü-fesi yok, proletarya sosyalizmine dönüveririz. Dö-nünce ablar, döner dolaplar ve ilh..."

"TAKTİK YAPTIKDI" yahut "İNKÂRIN İNKÂRI" yolundan diyalektiği uyguluyoruz deniliyor ve de-nilecek. Burjuva sosyalistleri gerçekten de hatta

proletarya sosyalizminin en etin proletarya dikta-
trlğ çağlarına bile kolayca uymuşlardır.

"Ar değil, kr" dünyası mı? Burjuva sosyalizmi
burada da söyleyecek söz bulur. "Marksizm, k-
kburjuva ahlkılığı" değildir der. Ve böylece
"enayilik" yani sürünmek ve yenilgi bir yol daha
kapitalizm çağında proletarya sosyalizmine ina-
nanlara düşmüş sayılabilir.

C- YALNIZ BURJUVA SOSYALİZMİ HAKSIZDIR

Meseleyi bir de insanlık tarihinin bütünü içinde değerlendirmeye çalışalım. Eğer kapitalizmde "enayi" sayılan ama "gerçekten" var olan proletarya sosyalistleri bulunmasaydı, işler nereye varırdı? Herkes "EYYAM EFENDİSİ" olup "kurda kul" kesilseydi ve "KURTLARLA ULUSAYDI" ne olurdu?

Toplumun bütün devrimleri gibi SOSYAL DEVRİM de aktif olarak insancıl GELENEK-GÖRENEK üretici gücüyle, insancıl KOLLEKTİF AKSİYON üretici gücünün ürünüdür. İster istemez PASİF olan teknik ve coğrafya üretici güçleri, insancıl üretici güçleri DETERMİNE eder, belirler. Bununla birlikte, karşılıklı olarak insancıl üretici güçler de, teknik ve coğrafya üretici güçlerini REALİZE ederler, gerçekleştirirler.

Burada tarihin kaçınılmaz diyalektiği bir daha ağır basar. Teknik ve coğrafya kadar duygusuz, maddecil, kahredici üretici güçleri determine et-

tiği için, PROLETARYA SOSYALİSTLERİ denilen insanlar var olmuşlardır. Yani proletarya sosyalizmi şu veya bu kişinin ütopyası, kuruntusu, uyduruğu değildir. Sosyal ve ekonomik determinizmin ürünüdür.

Bir an için (böyle şey olmazdı ya, nitekim olmadı ve olamıyor) proletarya sosyalistlerinin hiç doğmadıklarını farz edelim. Herkes "real politiker" eyyam efendiliği ile gününü gün ediyor. Boyuna alkış ve kazanç toplayan burjuva sosyalisti oluyor, diyelim.

Böyle şey olmadı, olmuyor ve olamayacak. Çünkü tekrar edelim, her şeyden önce EKONOMİK DETERMİNİZM buna engeldir. Modern toplumda burjuva sosyalizminin tekerine birinci kamayı sokan bu gerçeklik, bu ekonomik determinizmdir. Vardır PROLETARYA SOSYALİSTLERİ. Bu göz göre göre var olan insanları, güçleri ve eğilimleri nasıl yok sayabiliriz? Proletarya nasıl varsa, tıpkı öyle, proleter sosyalizmi var olmak ve gelişmek zorunda kalmıştır. Modern toplumda bu oluş ve gelişim, en önüne geçilmez asıl öz gerçekliktir.

Faşizmin üstün geldiği yerde, onun kuyruk altını yalayan burjuva sosyalistleri kadar, faşizme meydan okuyan proletarya sosyalistleri de yetişmişler-

dir. Burjuva sosyalistlerinin işbirlikçiliğe döküldükleri karanlık, kara Finans-Kapital diktası günlerinde, proletarya sosyalistlerinin sesleri duyulmadığı zaman dahi kökleri kazınamamıştır. Tarih gidişi içinde "REAL POLİTİKER"lik gerçekliğini kökünden kazıyan KAÇINILMAZ GERÇEKLİK budur.

Öyle olmasaydı, insanlık tarihi 7 bin yıldan beri hep yerinde saymış olurdu. Modern çağa giriş, gerisin geriye dönüşü varırdı. Yok, öyle bir şeyler. En karanlık ve bilinçsiz antika tarihte, her şeyin yıkıldığı momentler görülmüştür. Bu katastroflara bugün TARİHSEL DEVRİM adını veriyoruz. Ardından ne görüyoruz? Toplumun en çok gerilediği çağda, hiç kimsenin beklemediği eskisinden daha ileri atılışlar hızlanmıştır.

Modern toplumda işler başka türlü yürümedi. Kapitalizmin kendi önderlik ettiği devrime gene kendisi en gerici karşı-devrimler çıkardı. Ardından karşı devrimin zorbalığı ne denli büyükse, en az o denli büyük, keskin ve kesin devrimler patlak verdi. Her karşı-devrim daha bereketli devrimlere kapı açmaktan başka bir şeye yaramadı. Hatta İngiltere ile Fransa tarihlerinin birbirlerinden ayırt olunuşları bu noktada toplandı. Fransız toplumunda boyuna en gerici karşı-devrimler kışkırtı ldığı için,

Fransız sosyal devrimi yeryüzünde "ULU DEVRİM" adını aldı. Ve bütün bu devrimler kendi çağlarında hep kötülenmiş, hakarete, kovuşturmalara, işken- celere uğratılmış ülkücülerle yürüdü. Burjuva sos- yalizminin tekerine sokulan ikinci kama şudur: İn- sancıl üretici güçlerden ÜLKÜCÜLÜK yalnız kaçınıl- maz olmakla kalmamıştır, kazanılmayacak kadar da köklü ve güçlü olmuştur. Bir an için herkesin günlük çıkarıcı politika beyefendisi kesildiğini kabul edelim. Sosyal devrim ne olacaktı?

Coğrafyanın dağları, taşları, ulu ulu ağaçları ya- hut üretimin orakları, çekiçleri, karasabanları, ma- kineleri, motorları, ordinatörleri, füzeleri, uçakları canlanacaklar mıydı? Başlarını kaldırıp, bir gün yeryüzünde kendilerini daha iyi işletebilecek insan düzenini KENDİLİKLERİNDEN mi 'kuracaklardı?

Böyle bir sorunun gülünçlüğü bile sahteliğini örtbas edemez.

Basit örnekler her gün gözümüz önünde akıyor. En sonuncusuna göz atalım. 1960 yılının 27 Mayıs gecesi ne oldu? Türkiye'de Finans-Kapital "şartsız kayıtsız egemen" idi. Bu egemenliğin gittikçe ağır- laşan baskısına karşı direnme nasıl olabilirdi? Bütün alın teriyle yaşayan Türkiye sınıf ve tabakala- rında hoşnutsuzluk eğilimi pusuda yatıyordu. Bu

eğilim kara yığınların en karanlık ve en ters gösterisiyle, hatta Menderes-Bayar kliğinden medet umar duruma düşmüştü. Bu şartlar altında son kerteye gelmiş hoşnutsuzluk, bilinçli yahut bilinçsiz ölkücülerini bulmasaydı, nereye varırdı?

27 Mayıs'ı teşkilatlandıran, yayından boşandıran ölkücü genç askerler, karanlıklar içinden kelleli koltuğa alıp çıktılar. Bu ölkücüler olmasalardı, Türkiye'nin en büyük zibidi ve züğürt yığınlarında büyüyen hoşnutsuzluk eğilimi, Bayar ve Menderes'in kuyruğunu yalamakla kıyamete kadar sürünecek miydi. Görünüş ona benziyordu.

Memlekette geniş çalışan halk yığınlarının hoşnutsuzluk eğilimi ters yolda soysuzlaşıyordu. Bu haliyle o hoşnutsuzluk eğilimi 27 Mayıs devrimini başarılı kılmaya yetebilir miydi? Böyle bir şeyi düşünmenin bile gülünçlüğü, sahteliğini örtbas edemez.

Tarihte bütün GERİCİ diktatörlükler hep ve her zaman yalnız İLERİCİ devrimleri boğmak için ve boğarak azıtmışlardır. Öyle iken, ne Antika toplumun "TARİHCİL DEVRİMLER" "tekerrür" etmekten geri kalmıştır, ne modern "SOSYAL DEVRİMLER" birer masal olmuşlardır. PROLETARYA SOSYALİZMİ, en "İLERİ" ölkelerde sırf BURJUVA SOSYALİZMİ sayesinde alt edilmiş ve zaman zaman FA-

ŞİZM'in görülmedik gerici diktasıyla kana boğulmuştur ve boğuluyor. Dünyada proletarya sosyalizmi bir var imiş, bir yok imişe döndürülebildi mi?

Çarlık düzeni, Osmanlı saltanatı, Avusturya imparatorluğu, Almanya kayzerliği bir var imiş, bir yok imişe döndüler. Onların yerine geçen cumhuriyetler yaşıyorlar.

Tarihte 7 bin yıllık medeniyetlerin batışları nedendir? O zamanlar toplumda bir DEVRİMCİ BİLİNÇLİ insan kümesi bulunmayışından. Öyle bir devrimci sosyal sınıf toplum içinde teşkilatlanmadığı için, sosyal yıkılışlar birbirilerini kovalamıştırlar. 500 yıldan beri Modern toplumda bir devrimci küme insan (vaktiyle kapitalist sınıfı, sonra işçi sınıfı) sahneye çıktığı için, Antika toplumun Tarihçil Devrimleri bir daha "tekerrür" edememiştir.

İnsanlığın görünen tarihi boyunca bütün o geçirilmiş sosyal alt üstlükleri, hep statükoya karşı çıkmış ülkücü eğilimlerin ve insanların tükenmediğini gösterir. Eyyam efendilerinin, çıkarıcı "real politiker"lerin egemen oluşları ülkücül gelişimleri şu veya bu biçimde hiçbir zaman engellememiştir. Bugün burjuva sosyalizmi ile proletarya sosyalizminden hangisi haklı ve güçlü çıkacağı bu tarih dersinden kolayca öğrenilebilir.

80

D- KÜÇÜK SAKINCA, BÜYÜK SAKINCA

Yukarıda şöyle bir söz geçti: "Devrimi güçlerin burjuva sosyalizmini öncü etmelerinde büyük bir sakınca görülmeyebilir." Bu sözün nitelik ve nicelik bakımından özel anlamı açık olmalıdır.

NİTELİK bakımından "öncülük" sözü söylenirken muradedilen anlam, BURJUVA SOSYALİZMİ'nin teorik öncülüğü değil, pratik anlamda BURJUVA SOSYALİSTLERİ'nin davranışlarıdır. Bunda en ufak kuşku beslenemez. O bakımdan burjuva sosyalistlerinin öncülükleri şu veya bu nedenle kabul edildiği zaman dahi, burjuva sosyalizmi ile medeni TEORİK savaş en kıyasıya öz ve biçimlerle yürütülür. Bunda kimsenin alınganlığına yer ve ayrıcalık verilemez.

NİCELİK bakımından burjuva sosyalizminin öncülüğü deyince, muradedilen anlam somut zaman ve mekân şartlarıdır. Burjuva sosyalistlerinin önde gidişleri, kendi çapları gereği ebedi olamaz. Belirli ZAMAN süresi içinde ve belirli ŞARTLAR ortamında

sakıncalı olmayabilir. O somut durumlarda bile objektif konu birkaç on bin, hatta yüz bin GERİ İN-SAN'ın tepesinde kazaska oynayan üç beş eyyam efendisi gerçek burjuva sosyalistinın işi olamaz. Hele modern çalışan sınıf büyük adam taklidi afur çalımına ve pozuna hiç gelemez. Nicelik bakımından konu on milyonları, hatta üç milyar insanlığın tümünü hesaba katmayı gerektirir.

Böyle büyük hesap gidildi mi, ister istemez, konunun niteliği de bambaşkalaşır. Sakınca ile sakıncasızlık birbirine karışır. Devrimci aydın papaganlar tarihin diyalektiğini zamane fırsatçılığının sofizmine çevirmiş olmaktan kurtulamazlar. Başarı kehanetleri burjuva toplumunda KISA ve GEL-GEÇ zaferciklerle ispat edilemez olur. Geçen yüzyılda bunun bin bir örneği görüldü. Hele 20. Yüzyılın 69'uncu yılında BURJUVA SOSYALİZMİ taktik olarak fazla ciddiye alınamaz. Ciddiye almanın tehlikeleri yeryüzünün şu veya bu köşesini yangın yerine çevirip durmaktadır.

Bugün Finans-Kapitalin barutuna çok nem düşmüştür. Ancak diktatörlükle sürekli sömürü yürütülemiyor. Musolini'lerin, Hitler'lerin dünya ölçüsünde becerdikleri kanlı serüvenler, yeryüzünde her şeyden önce kapitalizm için çok pahalıya mal oldu. Proletarya sosyalizminin insanlığı iç çelişki-

siz, insancıl düzene götürmesi örnekleriyle aşama yaptı. Bu örnekler önünde Finans-Kapital diktatörlüğü çok dikkatli olmak zorunda kaldı. Burjuva sosyalizminden başka hiçbir şey gerçek sosyalizme karşı hinoğlu hince engeller çıkaramıyor. Onun için Amerika Birleşik Devletleri, Güney Amerika diktatörleri aşındılar mı, "sosyalizm" yolunu tutuyor. Uluslararası emperyalist casus teşkilatları radyo antenli "inadına" KESKİN SOSYAÛZM'leri besleyip büyütüyor. Bu tutumda Kur'anın dediği gibi, çok "AYET" var. Çok belge, çok "ZAMANE ALAMETİ" var.

"- Canım denilecek, ufak tefek sakıncalarına rağmen siz de bugün burjuva sosyalistlerinin hatta "öncülüklerine hoşgörölükle bakmıyor musunuz? Demek siz de burjuva sosyalizmini dost sayabiliyorsunuz. Bütün dünyayı kendine düşman etmeğe ne hakkınız var?"

Tekrar edelim. Somut olaylar dururken, sırf saf düşünce alanında bu türlü mantık çekişmelerine kaymak kolayca skolâstiğe ve sofizme kaçabilir. 700 milyonluk Çin eğer bu türlü skolâstikleri ve sofizmleri zamanında kökünden temizlemeseydi, ne olurdu? Çin hala Çan Kay-Şek'lerin izinde, Amerikan emperyalizminin ihtiyat gücü olarak kalırdı.

Gerçekte proletarya sosyalizmi elbet burjuva sosyalizminin ne mutlak anlamıyla DÜŞMANIDIR, ne mutlak anlamıyla DOSTUDUR. Proletarya sosyalizmi diyalektiktir deyince şunu anlıyoruz:

Burjuva sosyalizmiyle ne yamyassı ve sulu hayran bir DOSTLUK güder, ne hiç bir kompromi tanımayan sonuna dek keskin DÜŞMANLIK güder.

Proletarya sosyalizmi burjuva sosyalizmiyle DOSTLUĞUNU DÖĞÜŞEREK GELİŞTİRİR. Bir tarafın silahını teslim etmesiyle kurulan ilişkiye dostluk değil, KULLUK adı verilir.

Eğer burjuva sosyalistlerinde zerrece akılcıl burjuva realizminin namusu varsa, her şeyi anlamakta güçlük çekmezler. Burjuva sosyalizminin kendisi de DÖĞÜŞKEN DOSTLUĞUN yaratacağı savaşçıl ilişkiden ürkmez. Tam tersine, insanlık kadar kendisi için de düğüşken dostluğun en iyi çözüm yolu getireceğini kavrar. Modern toplum yüzyılın başından beri doğum sancılarıyla kıvranıyor. İnsanlar ve milletler arasında bir çok gereksiz kan ağlamalar veya kan dökmeler sürüp gidiyor. Bunları kalkması insanlık içinde insan olarak burjuvaları da kayırır. Ve birçok "DOĞUM SANCILARI"nı azaltır.

Demek toplum diyalektiğinde ilkin EN UFAK sayılan sakıncalara bir süre sonra ansızın DEV sakın-

çalara dönebilir. Bugün burjuva sosyalizminde görülen "UFAK SAKINCALAFta dokunmazsak, hangi sonuçlarla karşılaşılır? Bir yanda belki burjuva sosyalistlerini daha realist olmaya alıştırmadığımız için, boyuna yanılmaktan ötürü günaha gireriz. Öte yanda proletarya sosyalizmini ileride önlenemeyecek hayallere kaptırıp boşu boşuna yıprandırır ve yitiririz.

E- PROLETARYA SOSYALİZM İ NASIL ÜSTÜN GELİR

Günün küçük sakıncaları nelerdir?

BİRİNCİSİ: İşçi Partisi içinde Burjuva Sosyalizminin ne olduğunu bilmezlikten gelmemektir. Burjuva Sosyalizminin ne olduğunu onun yüzüne karşı söylememek: Proletarya Sosyalizmi kadar burjuva sosyalizminin ta kendisine de kıymak olur.

Burjuva sosyalizmi ile Proletarya Sosyalizmi arasında, gerçekçi gelişimleri değerlendirmek gereklidir. Ancak, bu tolerans gereklidir diye, Proletarya Sosyalizminden biçim oyunları ile kaçakçılık ve kaçamaklık yapılmasına göz yumulamaz. Burjuva Sosyalizmi ile Proletarya Sosyalizmi arasındaki sınırları bozup karıştırmaya kimsenin hakkı yoktur. O sınırları belirlemek her zamankinden çok bugünün **AKTÜALİTESİ**'dir.

Yalnız, Burjuva Sosyalizmi ile Proletarya Sosyalizmi arasındaki sınırlar duruca ve kesince belirlendirilirse ve belirlendirildikten sonra, **BURJU-**

VA SOSYALİZMİ ile de, KÜÇÜK BURJUVA SOSYALİZMİ ile de, hatta düpedüz BURJUVA LİBERALİZMİ ile de birlikte yapılacak işler, yürünecek yollar ortaya çıkabilir. Birinci KÜÇÜK SAKINCA bilinçlice önlenebilir.

İKİNCİSİ: İşçi Partisi'ni saran Burjuva Sosyalizmi eleştirilirken, o akıma dört elle ve dört ayakla sarılmış "küçük burjuva" liderlerini alınganlığa, direnmeye, büsbütün domuzlaşmaya itip sürüklenme korkusu, yüzeyde en haklı görünmeye çalışan "SAKINCA"dır.

Bu sakıncayı diline dolayanlar, görünürde en büyük "iyi dilek" ve "sağduyu" ile düşünüp davranmak inancındadırlar. Hep, Burjuva Sosyalizmi ile Proletarya Sosyalizmi arasındaki uçurumun derinleşmesinden ve Finans Kapitalin bu uçurumu kötülüğüne kullanmasından ürkülmektedir.

Bu "Taktika", hem kısa vadeli, hem gerçekçilik dışıdır. Görüşün kısa vadeli oluşu tecrübesizliğe ve bilgisizliğe bağışlanabilir. Gerçeğe uymayı, tehlikesini artırır. Tekrar edelim: Burjuva Sosyalizminin liderleri ne "satılık" olmakla, ne "ütopist" olmakla karakterize edilip geçirilemez. Satılık adam, kolay maskesini düşürür. Asıl içten, samimi demagoglar çok daha aşırı tehlikeli olurlar.

Gerçekte, o liderler ütöplast "KÜÇÜK BURJUVA" pek değıldırler. Hayal kuruyorlar. Elle tutulur, dişe dokunur nesne ve olanaksız adım atmıyorlar. Sırası düştükçe mükemmel (kimi Demircilerden mükemmel) "BURJUVA" maddeciliğı ve etkenliğı göstermekte kusur etmiyorlar. "Bilimcil Sosyalizm"i dillerine dolayışlarından belli. Hiç burunlarından kıl kopartmayışlarından belli. Onlar, Proletarya sosyalizmine aman vermemek, mızrağını her ne pahasına olursa olsun çuvala sokmak çabasındadırlar.

Öyle bir "PRENSİP" (Onların deyimi ile: "İlke"- "Tilke"), herhangi lider kadrosunca birinci GÖREV gibi benimsenebilir mi? Tecrübesizlik, bilmeyiş akla gelebilir, ya o görev "SOSYALİST DİSİPLİN" perdeli formel gerekçelerle perçinlenmeye girişilirse, işin rengi büsbütün değışmez mi? Disiplin burjuva ordusunda da vardır. Hele Faşist örgütlerde alabildiğine yamandır. Oralara disiplin, "Körü körüne itaat" biçimine sokulmuştur. Nedenleri açıktır. Maksat, aydınlık ve gönüllü bilinç yerine, karanlıktan yararlanmaktır. O kör itaat bile uzun eğitimle otomatlaştırılabilir.

Sosyalist disiplin, her şeyden önce, şu veya bu "önemli" kişinin, altında ne yattığı araştırılmaz emir ve kumandası değildir. Düşünceyi davranışla

en iyi sentezlerine vardırabilmiş SINIFLAR GÜREŞİ içinde uzun çıracılık emekleriyle edinilmiş ve boynuna gelişen SINIF BİLİNCİ'ne dayanırsa, disiplin sosyalist billurlaşmasına ve çelikleşmesine kavuşur. O zaman bile eskilerin: "İTLAFI HAYVAN BİLA FAİDE" (Canlıyı yararsızca tepelemek) dedikleri yolu tutulamaz.

Sosyalizmde durumlar ve tutumlar böylesine açık ve belirli iken, bir örgütte, sistemlice en tecrübeli proleterleri tökezletmek, en içtenlikçi masalları yaymanın, deve kinleri gütmelerin yeri ve anlamı nedir?

Hepsi bir yana, ELEŞTİRİ: adı üstünde, bir silahtır. O silahla, maytap oynanmaz, yanlışlar okşanmaz, vurulup öldürülür. Yanlışında aydınlanan kişi, yücelebilir. Yanlışı ile kaynaşan, yanlışlığı ile gömülür. Dost eliyle de olsa, yaralanmak her insana acı gelir. Ne var ki, acıya kapanmayanların, sosyalizmde samimiyetlerine, savaşta dayanırlıklarına güvenilmez.

"- İşte, öyle ama gene de Burjuva Sosyalistlerinin üzerlerine varıp onları katırlaştırmamalı." Yahut: "Bırak sarhoşu, kendi yıkılsın"rrll?

Bu kanı: *"Bırak kuduzu, dilediğini ısırısın"* demeye benzer. Önce sosyal sarhoş, sosyal aksiyonla

90

yıkılır. Kendiliğinden yıkılmaz. Sonra, "sarhoş" yalnız kendisi olsa, bırakılır. Üzerlerine yıkılarak yıktığı insanlar da var. Bırakılmaz. Bırakmak, basit salon nezaketi, kişi çelebiliği gösterisi olmaz. Silahını bırakıp, Burjuva sosyalizmi ile dövüştürme kaçmanın en yozlaştırıcı biçimi olur.

Burjuva sosyalizmi, sakro-sent dokunulmazlıklar sağlayacak. Ülkenin düşünce ve davranış alanında, uydurma katakulliler oynansın diye taş üstünde taş bırakılmayacak. Halk yığınlarının her girişkinliği, "izinsiz" veya "patentsiz" diye önlenecek. En büyük zafer; yalancı pehlivan pozlarıyla, birkaç yüz bini geçmemek üzere dondurulmuş MÜZMİN oy avcılığında bulunacak. Emperyalizmin ve Finans Kapitalin Tefeci-Bezirgan sınıfı ile ortaklaşa çizildiği statüko yörüngesine oturtulacak.

Niçin? Hep, tanrılaştırılmış kuklalar türetmek için... Ondan sonra mı, Proletarya Sosyalizmi sırf en doğru yol ve tutum olduğu için, kendiliğinden üstün geliverecek? Hem de yeryüzünün en geri, her zaman Sen-Bartelmi katliamlarına yatkın ülkesinde?

Proletarya sosyalizmi, 150 yıldan beri doğum sancılılarıyla dünyaya gelmiş. Her yer gibi şu mutsuz toprağa da gelecek. İstemek veya istememek şunun bunun elinde değil. Kişi, zümre, hatta sınıf

zılığları ve çılgınlıkları üstünden atlayıp, elbet gelecek. Ama o dokunulmazlıklara dokunmakla gelecek. Halk yığınlarının inisiyatiflerini geliştirmekle gelecek. Finans-Kapitalin kokmuş statükoculuğunu temizleyerek gelecek. Kukla-Tanrı Burjuva Sosyalistlerinin iplerini kesmekle, Proletarya Sosyalizmi üstün gelecektir.

Halk alınyazısına boynunu bükmüş, cellatlarına kellesine teslim etmiş mi? İşçi sınıfımı kabuğuna büzülmüş, bir damla işin, bir lokma ekmeğın bunalmında mı? Biz, bir atmosfer basınç altındaki ve ateşın üstündeki suyun 99 derece ısıdayken bile kaynamadığını bilen insanlarız. Kaynamanın yalnız alttaki ateşle değil, üstteki basınçla da orantılı bulunduğunu anlayan insanlarız. Bilimcil Sosyalizm, sosyal olayların, tabiat olaylarındaki kadar kişiliğimize saplanmaksızın ele alınmasını öğretmiştir.

Modern Sosyal Güreş, günümüzün dünyasında nasıl gelişiyor? Uzakdoğuda ve Uzakbatıda, inanılmaz olaylar görüyoruz. Büyük yığınların öncüleri, dağda, ormanda, "PROLETERLEŞİYORLAR". Emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı körpe bilinçleri ve çığ etleri ile çıktıkları gün ne göğüslerinde kalan, ne ellerinde silah taşıyorlar. Oralarda çırılçıplak askercil savaş yapıyor. Çin'de, Çinhindi'nde,

Cezayir'de, Küba'da, işitmeyen kalmadı. Antiemperyalist ve anti feodalist savaşçılar, DÜŞMANDAN SİLAH ALARAK güçlendiler. Demek, ateşli silah gibi şakası olmayan araçlarla savaş için bile birici kural bu: Gerekince düşmanından silahını alacaksın.

Türkiye'mizde öyle bir durum yok. Milletimizin medeni, ülkücü, sosyal ve politik İkinci Kurtuluş Savaşı için BİLİNÇ silahı o metottan ders çıkarabilir. Proletarya Sosyalizmi İNANÇ ve BİLİNÇ ermeydanında savaşıyor. Bütün toplum içinde olduğu gibi, Burjuva Sosyalizmi ortamında da, ayrıca kendinden olmayanları kazanmakla görevlidir.

Hakikat bir an unutulamaz. Proletarya sosyalizmi, hele Türkiye gibi ülkelerde azınlığın azınlığıdır. Gerçi bu NİTELİK değil, KALİTECE azınlıkta kalma değil. Kantitece, sayıca azınlıkta kalmaktadır. Gene de proletarya sosyalizmi, gelmiş geçmiş DEMOKRASİLERİN en su katılmamış olduğu için, NİCELİK bakımından da millet çoğunluğunu kazanmak zorundadır. Proletarya Sosyalizmi kendi azınlığından ve Finans-Kapitalin düzdüğü şom karantinadan kurtulmalıdır ve kurtulabilir.

Bunu ancak en karşı sayılan cepheden insan kazanmakla başaracaktır. Bu kazanç, durduğu yerde, kendiliğinden gelmez. Kimsenin hatırına

toz kondurmamakla ise hiç olmaz. Düşünce ve davranış alanında açıkça, yiğitçe savaşarak elde edilir. Dost düşman bunu böyle bilmelidir.

Günün Burjuva Sosyalistleri kıyamete dek Burjuva Sosyalisti olarak mı bırakılacaklardır? Bu kani "Sol statükoculuk" olurdu. Burjuva Sosyalistleri içinde samimi ve yürekli olanlar çoktur. Onları Proletarya Sosyalizmine kazanmak yalnız dövüşle başarılın İnanç, Ülkü, Düşünce, Davranış savaşlarının harman olmadığı yere şeytan bile uğramaz, değil ki gerçekten burjuva ve küçük burjuva savaşçıları uğrasın.

Savaş denildi mi, sırf çelebice sözcükler kendiliğinden suya düşer. Güreş için birinci şart elense etmektir. Güreş, yenmek için yapılır. Elense edenler, birbirlerinin sırtlarını yere getirmeyeceklerse, ne zahmet ederler? Danışıklı dövüşün en kalp akça sayıldığı yer sosyal savaş alanıdır. Sosyal ve politik dövüş, horoz dövüşü değildir. Sırtı yere getirmek, karşılıklı ACİ GÜÇ kullanmaya dayanır. Yalnız kabadayılıkta değil, politikada dahi, yenmek, yenilmek olağan şeydir. Görünüşte güreşenler kişilerdir. Gerçekte kişilerin yenişleri yahut yenilişleri, her zaman, her yerde, prensiplerin, düşüncelerin, metotların, davranışların yenilip yenişleri olur ve hep öyle olmalıdır.

İnsan, kuralına uygun kavgadan, hele birbirinden korkmamalı, ölse hiç kaçmamalıdır. Korku hiç bir"sadre şifa" vermez. Kaçış, kimseyi kurtarmaz. Tarihte nice uluslar, en kanlı boğazlaşmalar sonucu kaynaşip kardeşleşmişlerdir. Modern milletlerin hepsi o kaynaşmalardan doğmuşlardır. Modern sosyal ve politik savaş, neden başka türlü olsun? Topluluklar için doğru olan bu kural, kişiler için de doğrudur.

Hele savaş, sosyalizm gibi modern çağın en kaçınılmaz ortak prensipli eğilimleri arasında olursa, büsbütün verimlileşir. Karşılaşan her tez, antiteziyle anlam kazanır. Çarpışma ne denli yaman olursa, SENTEZ o denli güçlü olur. Başka türüsü: Tezsiz, antitezsiz karşılaşmalardan doğacak SENTEZ, kuruntu ötesinde ne görülmüş ne işitilmiştir.

Ükü ve prensip savaşında, kimsenin kaşına gözüne bakılamaz. Alınmaca, darılmaca yoktur ve olmamalıdır. En çok düşkün olunulan "KİŞİLİK" ve kişi olgunluğu yalnız kıyasıya savaşılarak edinilir ve geliştirilir.

(AYDINLIK, Sayı 8, Haziran 1969, s. 105-106)